

Takva

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ | FİYATI 30TL

SENİN MÜVAHHİD DERDİNE?

Bilal Özbuğday 06

Kıyam ve İsyan
Paradoksu
Arasında
Hüseyin (ra)
Mustafa Yalupoğlu

14

Ebu Cafer
Et-Taberi (ra)
Usame Kaptan

28

Teveşül
Konusunda
Ortaya Atılan
Şüpheler
Ali Mücahit Örakçı

38

Güzel Ahlak
Erhan Yıldız

44

Davranışın Sesi
Kelimelerden
Yüksek Çıkar
Meryem Hafsa

48

Din
Tüccarları
Ömer Faruk Elyasa

52

Takva

Haziran 2022

Güzel Ahlak

Erhan Yıldız

44

Bilgisayar Donanımı

Burak Eryılmaz

58

Davranışın Sesi Kelimelerden Yüksek Çıkar

Meyrem Hafsa

48

Teveşül Konusunda Ortaya Atılan Şüpheler

Ali Mücahit Orakçı

38

Erkek ve Kadının Fıtratı ve Sorumluluklarının Örtüşmesi

Ayşe Ebrar

20

Din Tüccarları

Ömer Faruk Elyasa

52

Zilkade 1443

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e olsun.

Kendisini tevhide nispet eden ve vakıası ile ilgili birtakım tespitler yapan muvahhid kimse tarihten beri gelen hak ve batıl mücadelesine yabancı kalmaz. Tarihten bu yana, günümüze kadar hak ile batılın arasında amansız bir çarpışma söz konusudur. Tevhid üzere yaşayan her bireyin, derdi sadece Allah'ın dinini yüceltmek olmalı bu bağlamda, bir Müslüman'ın derdi ne olmalı yazısını bulabilirsiniz.

Tarihi Hakikatler Bölümün' de vesikalarda aktarıldığı üzere Rasulullah'ın (sav) torunu Hüseyin (ra) ile alakalı bilmediğiniz gerçekleri okuyabilir devamında 9. Yüzyılın en önemli alimlerinden olan Ebu Cafer et-Taberi (rh) hayatına dair gerçekleri önderlerimiz bölümünde bulabilirsiniz.

Siyer Bölümünde Allah Rasulü (sav) Mekke'den Medine'ye hicret edeceğinde, Ebubekir (ranh) ile yola çıktı. Yola çıkmadan önce yapmış olduğu, almış olduğu birtakım tedbirler vardı. Efendimizin hicretinden birden fazla ders çıkarılması mümkündür. Ancak bu yazımızda sadece bir tanesini kısmen izah etmeye çalışacağız. Müslümanların tevekkül anlayışlarının nasıl olması gerektiğidir.

Dergimizin içerisindeki, kıymetli yazarlarımızın, özenle hazırladıkları diğer yazılarında okumanız ve faydalanmanız dileği ile...

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

Editor

Zilkade 1443 | Haziran 2022 | ISSN: 2757-9743

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

Ramazan Işılak

Yayın Türü

Yerel Süreli / Bir Ayda Bir Yayınlanır.

Teknik Hazırlık

Takva Media

Dağıtım ve Satış Yeri

Fevzi Çakmak Mh. 10423. Sk.

NO:1 Karatay/KONYA

www.takvadergisi.org

Abonelik

0552 822 74 42

Baskı & Cilt

Güler Ofset

Fevzi Çakmak Mh. 10448. Sk. NO:26

Karatay / KONYA - 0532 662 94 21

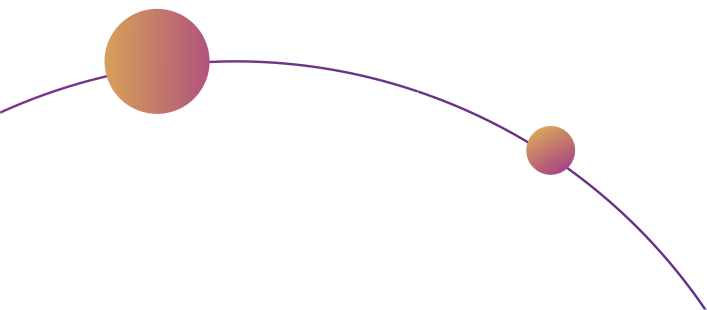
www.guleroftset.com

Setifika No: 49360

Dergi İçerisinde Yer Alan

Yazılardan İlgili Yazar Mesuldür.

Kaynak Gösterilerek Alıntı Yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

06

EY MUVAHHİD SENİN DİRDİN NE?

Bilal Özbuğday

14

KİYAM VE İSYAN PARADOKSU ARASINDA HÜSEYİN (RA)

Mustafa Yakupoğlu

20

ERKEK VE KADININ FITRATI VE SORUMLULUKLARININ ÖRTÜŞMESİ

Ayşe Ebrar

28

EBU CAFER ET-TABERİ (rh)

Usame Kaptan

32

MÜSLÜMANIN TEVEKKÜL ANLAYIŞI

Bilal Özbuğday

38

TEVESSÜL KONUSUNDA ORTAYA ATILAN ŞÜPHELER

Ali Mücahit Orakçı

44

GÜZEL AHLAK

Erhan Yıldız

48

DAVRANIŞIN SESİ KELİMELENDEN YÜKSEK ÇIKAR

Meryem Hafsa

52

DİN TÛCCARLARI

Ömer Faruk Elyasa

58

BİLGİSAYAR DONANIMI

Burak Eryılmaz

62

TAVSİYE KİTAP (Her Müslümanın Ortak Davası Kudüs)

Abdullah Talip

EY MUVAHHİD SENİN DİRDİN NE?

Bilal Özbüğday

bilalozbugday@takvadergisi.org

Allah'a hamd, Rasulüne salât ve selam olsun. Kendisini tevhide nispet eden ve vakıası ile ilgili birtakım tespitler yapan muvahhid kimse tarihten beri gelen hak ve batıl mücadelesine yabancı kalmaz. Tarihten bu yana, günümüze kadar hak ile batılın arasında amansız bir çarpışma söz konusudur.

Şirkin ortaya çıkmaya başladığı Nuh'un (as) gününden Efendimizin dönemine kadar, sonrasında ise peygamberimizin döneminden günümüze kadar olan dönem içerisinde hak ile batıl, iman ile küfür ve bunların mensupları arasında bir mücadele, hasımlık söz konusudur.

Muvahhid bir birey vakıası ile ilgili birtakım çıkarımlar yapmış ve bir sonuca ulaşmış olan kimsedir. Yaptığı çıkarım aslında şudur; Tüm peygamberler insanları Allah'ı birlemeye ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmamaya davet etmişlerdir. Günümüzde de Allah'ın tüm hakları Allah'a ait olmak ve iade edilmek zorundadır. Allah'a ait olan bu hakları her kim alır, gasp eder ise ya da gasp edenler ile yardımlaşır ise o kimseler batıla dalmış, haktan uzaklaşmış olan kimselerdir.

İşte bu tespiti yaptıktan sonra hakkın ne olduğu, batılın ne olduğunu dillendirmeye başlar. Kendi ortamının peygamberlerin gönderildiği ortamlara ne kadar da çok benzediğini fark eder.

Peygamberlerin gönderildiği toplumlar ile kendi toplumunun ortak özellikleri ön plana çıkmaya başlar. Nitekim İslam toplumunun özellikleri, vasıfları olduğu gibi cahiliye toplumunun da özellikleri elbette mevcuttur. Gününün; peygamberimizin geldiği güne, toplumunun; Mekke şirk toplumuna ne kadar benzediğinin farkına varır.

Bizler Kur'an'ı açıp okuduğumuzda peygamberlerin mücadelelerine rastladığımızda zihinlerimizde bir şeyler şekillenmektedir. Kur'an kıssalarını, peygamberlerin mücadele tarihini bir hikâye, bir kıssa tadında okumamalı, bu mantıkla okunanları dinlememeliyiz! Kur'an da bizlere bir hakikat anlatılmaktadır. Bir gerçeklik! Bu anlatılan şey hak ile batılın arasındaki amansız düşmanlığın tarihçesidir.

Ashabı Kehf'in kıssasını okuduğumuzda köpekleri ile birlikte sayılarını tahmin etmeye çalışmayız. Zaten Rabbimizde bunu yerer bir ifade kullanmıştır. Orada asıl anlatılmak istenene yani kafir, zalim ve despot yönetimler ile o günün muvahhid gençleri arasındaki mücadeleye odaklanınız.

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ
كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامُنُهُمْ كَلْبُهُمْ
قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ
فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا

(Ey Muhammed!) Bazıları bilmedikleri şey hakkında atıp tutarak: "Onlar üç kişidirler, dördüncüleri köpekleridir" diyecekler. Yine, "Beş kişidirler, altıncıları köpekleridir" diyecekler. Şöyle de diyecekler: "Yedi kişidirler, sekizincileri köpekleridir." De ki: "Onların sayısını Rabbim daha iyi bilir. Zaten onları pek az kimse bilir. O hâlde, onlar hakkında (Kur'an'daki) apaçık tartışma (yı aktarmak)dan başka tartışmaya girme ve bunlar hakkında onlardan hiçbirine bir şey sorma."¹

¹ (18/ Kehf 22)

Özellikle (رَجُمًا بِالْعَيْبِ) ifadesini dikkat edersek aslında gaybı taşlamak demektir. Yani karanlığa taş atar gibi, bilmedikleri hususunda tartışmaktadırlar. Hâlbuki mühim olan mesele sayıları değildir. Oradaki başka bir hakikatin ortaya koyulmasıdır.

İşte Allah Teâlâ bize bu kıssaları anlatırken, bu diyaloglar ile şuna vurgu yapmaktadır; Yeryüzünde, hemen hemen kurulduğundan bu yana bir mücadele vardır. Bu mücadelenin taraflarını da sıkıntılar beklemektedir. Bu mücadeleyi sürdürecektir insanların tarihten ibret almaları gerekmektedir.

Çünkü vaat edilen şey budur; tıpkı şu ayette olduğu gibi,

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا
إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا

"Mü'minler, düşman birliklerini görünce, "İşte bu, Allah'ın ve Rasûlünün bize vaad ettiği şeydir. Allah ve Rasûlü doğru söylemişlerdir" dediler. Bu, onların ancak imanlarını ve teslimiyetlerini artırmıştır."²

Ayete dikkat edersek Allah ve Rasûlünün vaat ettiği şeyin bir zorluk, meşakkat olduğunun farkına varırız. Yani bu din asla rahatı, mutluluğu, refahı vaatmez. İnsanların senin aleyhine toplanmasını, senin yurdundan çıkarılman, küfür ehli tarafından daha nice sıkıntılara uğratılman vaat eder.

Seyyid Kutub bu minvalde şunları ifade etmektedir;

"Bu Yol Zor Bir Yol, Güller ve Çiçeklerle Döşeli Bir Yol Değil... Dikenlerle Bezeli Kanlarla Süslenmiş Bir Yol..."

Belki de sıklıkla okuduğumuz, sürekli internet ve sosyal medya da paylaştığımız, durumlarımızın başköşesine astığımız bir söz bu söz. Ancak bunları bilmek ya da dillendirmekten ziyade bunun gereği ile amel etmek gerekmektedir. Sadece bu sözü değil, başından beri izah etmeye çalıştığımız bu mücadeleyi önemsemek gerekmektedir.

Bu tespitleri yapmak, bu sonuçlara ve çıkarımlara ulaşmak tek başına elbette bir şey ifade etmemektedir. Ancak bunun üzerine insanın kendi üzerine düşenleri de bilmesi, farkına varması ve gereği ile amel etmesi gerekmektedir. Toplum, şirk toplumu, ortam küfrün alıp başına gittiği bir ortam ise, bu takdirde peygamberlerin çağrısının tekrar yenilenmesi ve peygamber varislerinin tekrar ortaya çıkması elzem bir hâl almaktadır.

İşte bu da bir muvahhidin dert sahibi olmasını gerekli kılacaktır. Bahsettiğimiz hak- batıl mücadelesini anlayan bir Müslüman Allah'ın dini adına dertlenmeli ve elinden geleni bu mücadele uğruna heba etmelidir.

Her bir insanın ya da topluluğun bir derdi vardır. Kimisi maddeyi dert edinmiştir. Tüm dertlerini onun üzerine bina etmiştir. Kimi ise gideceği okulu, kimisi evleneceği kadını, kimisi okuyacağı ve kazanacağı üniversiteyi, kimisi siyasette geleceği makamı dert edinmiştir.

Hatta bu maddeyi dert edinenlerin yanında her ne kadar batıl da olsa bir ideolojiyi dert edinenler vardır. İşin aslı, maddeyi dert edinenlerden daha karakter sahibi insanların yapacağı bir iştir.

² (33/ Ahzab 22)

Çünkü insan, derdi kadar değerlidir. Derdi kadar vardır. Dertsiz bir insan değersizdir. Bir insan düşünün tek derdi, hayatını idame ettirmek, kazanıyor ise daha fazla kazanmak, bire sahip ise ikiye sahip olmak. Bu insan kazanmaya çalıştığı şeyin değeri kadar değerlidir. Bir ev ise bir ev kadar, bir araba ise bir araba kadar değeri ve ağırlığı vardır.

Peki, Müslümanın derdi olmalı değil midir? Ya da Müslümanın zaten derdi vardır. Ancak bu derdin farkında olmalı değil midir?

Bir Müslümanın derdi, sahip olduğu akidenin gereği olarak bu davayı ileriye taşıma sorumluluğu olmalıdır. Ümmetin içerisinde bulunduğu parçalanmışlığın önüne geçmek olmalıdır. Ümmetin yüzünün her bir köşesindeki dul ve yetimleri için hayıflanmak olmalıdır.

İşte bu dertler insanı değerli kılar.

Müslümanın derdi ihtilaf üretmek ve problem çıkarmak olmamalıdır. Ne yazık ki halimize bakılırsa sürekli belli aralıklar ile aynı konular üzerinden ihtilaf yaşayarak gücümüzü, üretkenliğimizi bitirip, tüketmekteyiz.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: بَادِرُوا بِالْأَعْمَالِ فِتْنًا كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ. يُصْبِحُ الرَّجُلُ فِيهَا مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا. أَوْ يُصْبِحُ مُؤْمِنًا وَيُصْبِحُ كَافِرًا. يَبِيعُ دِينَهُ بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا

“Salih amelleri yapmakta acele edin. Zira ileride karanlık gecenin (birbirini izleyen parçaları) gibi birtakım fitneler vuku bulacaktır. O vakitte kişi mü'min olarak sabahlar, akşama kâfir olarak çıkar. Mü'min olarak akşamlar, sabaha kâfir çıkar. Dünya malı karşısında dinini satar.”³

³ (Müslim)

Rasulullah (sav), bu hadisinde fitneler gelmezden önce insanları amele yönlendirmektedir. Buradaki fitneyi geniş bir şekilde anlamamız mümkündür.

İnsanların amel etmeye imkânları var iken bu imkânlarını yitirmeleri insanlar için bir fitnedir. Yine insanların öğrenme imkânları varken cehaletten dolayı amel edememeleri bir fitnedir. Bir başka şekli ise amel etme rahatlığı varken insanlar arasındaki problemlerden ötürü amelden yoksun kalmaktır.

Buradan şunu anlayabiliyoruz; demek ki fitneler insanları amelden uzaklaştırmaktadır.

İnsanların dertleri amel etmek, Allah'a yakın olmak ve dine hizmet etmek olmalıdır. Bunların dışındaki kuluk dertlerini bir kenara bırakarak hareket etmelidirler. Ancak bizler Müslümanlar olarak kendi asıl dertlerimizi unutarak, suni dertler ile kendimizi oyalamaktayız.

Bir Müslüman evinin kapısını, dükkânının kepengini araladığında ne görmektedir? Küfrün ve şirkin hâkimiyetinden, toplumun bozukluğundan, insanların Allah'ın kitabını sırtlarına atmasından başka ne görmektedir? Hâl böyle iken bu insanlara daveti götürmek bizlerin asıl derdi olması gerekmez mi?

Müslümanlar ile beraber olduğunda gözüne ilk çarpan şey nedir? Müslümanların sayılarının artmasına rağmen parçalanmışlıkları ve çok sayıya rağmen kalitesizlikleri değil midir? Hâl böyle iken bu ihtilaflara merhem olacak söylemler ve eylemler, onların daha iyi birer Müslüman olmaları için onları eğitmek bizlerin asıl derdi olmalı değil midir?

Müslüman yeryüzünün doğusuna, batısına, kuzeyine, güneyine baktığında ne görmektedir? Müslümanların çiğnenen ırzlarını, hapsedilen erkekleri, toplama kamplarındaki kadınları dikkatini çekmemekte midir? Hâl böyle iken bu ümmetin derdi ile dertlenmek gerekli değil midir?

Ancak insan bu dertleri unuttur, kendisine layık olmayan suni dertleri dert ederse onların arkasında gidecek ve asıl görevini, derdini, sorumluluğunu ihmal edecektir.

Bu suni gündemler bazen Müslümanların kendilerinden kaynaklı, bazense kafir ve münafıklardan kaynaklıdır. Genelde sunulan gündemler ise detaylar ile meşgul etmek suretiyle asıldan uzaklaşma şeklinde olmaktadır.

Yani insanlar meselelerin detayları ile o kadar meşgul olmaktadır ki asıl gayeyi, asıl derdi unutmaktadırlar. İnsanlar düşündükleri yaşama ve bildiklerini pratiğe aktarma noktasında gereken önemi ve özeni terk ederek, sahip oldukları bilginin detaylandırılmasıyla uğraşmaktadırlar. Sonrasında ise detaylar neticesinde ihtilaflar ortaya çıkmakta ve asıl yapılması gerekenler ıskalanmaktadır.

Amelde zafiyet arttıkça, düşünce de ayrıntı ve detay artmaktadır. Eylemsizliğe alışan insanlar, konuşmayı ve felsefe yapmayı meziyet kabul etmektedirler. Asıllardan uzaklaştıkça dağınıklık hali baş göstermektedir. Bu da aslında hoşumuza gitmektedir. Nefsimiz bunu arzu etmektedir. Çünkü detaylara inmek ve detaylarda boğulmak insana sorumluluk yüklememektedir. Sonra daha fazla sonra daha fazla detay! İnsan detaylar neticesinde - Rabbim korusun- sahip olduğu hazineyi toptan kaybedebilmektedir.

Şöylesi bir zamanda hidayete ve sahih bir akideye sahip insanın durumu bir mücevhere, ziynete sahip olan insanın durumu gibidir. Mücevher ve ziynet sahibi insanlar sürekli sahip olduklarını ortalığa saçıp, insanların önlerine serip durmazlar. Çünkü sahip olduğun ziynet zarar görebilir, çalınabilir, kaybolabilir. Onu korunaklı bir sandığın içine koyup, kaldırır ve işine bakar. İşte muvahhid bir kimsenin sahip olduğu hidayet böyledir. Kişinin tevhid, akidesi çok önemlidir. Bu yüzden ona çok önem gösterir. Ancak önem göstermek sürekli haklı çıkmak için onu, ulu orta tartıştıp durmak değildir.

Bizler vakıası olmayan bir akide meselesini önce gündemimize alıyoruz. Sonra tartışıyoruz. Sonra detaylara inip, detaylarda anlaşılmayarak ayrılıyoruz.

Anlaşılması için mücahitten şefaath isteme örneği vermek istiyorum. İnsanlar gündemlerine öncelikle bu olay alıp sonrasında bu mesele hakkında bir neticeye varıyorlar. Kimisi bu işin küfür olduğuna, kimisi bu olayın bidat olduğuna, kimisi ise bu olayın caiz olduğuna kanaat getiriyor elbette uzun tartışmalar ve ihtilaflar neticesinde. Sonrasında ise şefaath istemeyen ama isteyene kendisi ile aynı hükmü vermeyen kişinin hükmü ile alakalı tartışma başlıyor. Sonrasında ise detaylar detaylar. Gereksiz polemikler, reddiyeler, münakaşalar, felsefik ve kelami detaylar.

Bu bağlamda Rasulullah (sav), şöyle buyurmaktadır;

إِنَّ اللَّهَ فَرَضَ فَرَائِضَ، فَلَا تُضَيِّعُوهَا، وَحَرَّمَ حُرْمَاتٍ، فَلَا تَنْتَهِكُوهَا، وَحَدَّ حُدُودًا، فَلَا تَعْتَدُوهَا، وَسَكَتَ عَنْ أَشْيَاءَ مِنْ غَيْرِ نِسْيَانٍ، فَلَا تَبْحَثُوا عَنْهَا

"Allah Teala birtakım şeyleri farz kılmıştır. Onları zayi etmeyiniz. Birtakım hadler (cezalar) göstermiştir. Onları da aşmayınız. Birtakım şeyleri haram kılmıştır. Onları çiğnemeyiniz. Birtakım şeylerden de -unutkanlık olma- olarak size merhamet olsun diye- sükût etmiştir. Onları soruşturmayınız."⁴

Allah ve Rasulü bir kişinin cennetine ve cehennemine sebep olacak ne varsa kesinlikle söylemiş ve izah etmiştir. Eğer durum böyle olmayacak olsaydı -haşa- Allah Teala, kullarına zalim olmuş olurdu.

Çok soru sormak şeriat tarafından yasaklanmıştır. Çünkü her bir ilim, her bir soru ve alınan cevap insanın üzerine bir sorumluluktur. Ancak bunun farkında olmayan insan sürekli detaycı davranır. Kendisini de bu noktada fıkıh sahibi zanneder.

Selefin üzerinde durmadığı konuları kendimize vazife bilip, felsefik tartışmalar içerisine girmemeliyiz. Amel ehli olmak için çırpınmalıyız.

Enes (ranh) anlatıyor:

Rasulullah'a (sav) sahabeler sorular sordular. Soruda öylesine aşırı gittiler ki, bir gün minbere çıkıp (öfkeyle) **"Sorun, her sorunuza cevap vereceğim."** Dedi.

Cemaat bu sözü işitince, korkuyla başlarını öne eğdiler. Başlarına mühim bir hadise gelmekte olmasından korktular."

Enes (ranh) devamla dedi ki; "Ben sağma soluma bakmaya başladım. Bir de ne göreyim, herkes elbisesini başına sarmış ağlıyordu. Derken, münakaşa falan ettiği zaman, babasından başka birisine nispet edilen bir kimse ilk konuşan oldu: "Ey Allah'ın Rasulü! Babam kimdir?" dedi. Rasulullah (sav) **"Baban Huzâfedir."** buyurdu.

Ömer (ranh), "Rabb olarak Allah'tan, din olarak İslâm'dan, peygamber olarak da Muhammed'den razıyız. Fitnelerden Allah'a sığınırız." dedi.

Rasulullah (sav), **"Hayır ve şer her ikisinin de bugünkü kadar bol indiğini hiç mi hiç görmedim. Bana cennet ve cehennem gözle görülecek hale getirildi ve onları şu duvarın önünde gördüm."** dedi.⁵

Genelde kendisini tevhide nispet eden camia -özellikle Hanefi fukahasını- olmayan meseleleri tartışmak ve görüş ile hükmetmek yönünden eleştirir. Ancak aynısını kendilerinin yaptığının farkında dahi değildirler. Kendileri de olmayan henüz başa gelmemiş meseleleri tartışmakta ve en önemlisi 'bence, bana göre' lafızları ile nistan, seleften uzaklaşarak kendince meseleleri çözmeye çalışmaktadırlar. Ehli rey diye zemmettikleri insanları unutup, kendileri rey sahibidirler. Ancak bir farkla; Hanefi fukahası ilim sahibi olup görüş bildirir, bizimkiler ilimsiz rey sahibidirler.

İslam'ı anlatmamak ve asıl meseleler ile ilgilenmeyişimiz bizleri detaylara sürüklemektedir. Bunların yerine temcit pilavı gibi sürekli aynı meseleleri yaşamak ve konuşmak zorunda kalıyoruz. Zihnimiz, kalbimiz neler ile meşgul?

Kerbela olayı sonrası, Abdullah İbni Ömer'e (ranh) Iraklı biri şöyle soru sorar;

"İhramlı iken sinek öldürmenin hükmü nedir?" İbni Ömer ise şöyle der;

"Şu Irak halkının haline bakın! Rasulullah'ın (sav) torunun Kerbela'da kanına girerler, bunun hükmünü sormazlar. Öldürdükleri sineğin fetvasını sorarlar."

⁴ (Darakutni)

⁵ (Buhari)

Bu kıssa, durumumuzu muhasebe etme adına hikmetli bir kıssadır.

Yine dertlenmeyişiğimizden, yanlış şeyleri dert edinmemizden ötürü, tecrübenin üzerine yenisini koyamamak gibi bir hasletimiz vardır. Sürekli kendisini tekrar eden bir İslami hareket anlayışımız söz konusudur. İnsan hata yapabilir. Ancak geçmişi iyi okuduğu ve insanların tecrübelerinden faydalandığında hatalarını daha azaltacak daha doğrusu aynı hataları tekrar etmeyecektir.

Geçmişe baktığımızda insanları dertlerinin asıl meseleleri olmadığında, nasıl bu dine hizmet edemediklerinin farkına varırız. Yakın tarihimizde İslam'a hizmet etmeye çalışan cemaatler, camialar ihtilaf ettiklerinden, asıl meseleleri dert edinmediklerinden davanın yükünü çekememişlerdir. Allah bu nimeti kendilerinden almıştır. Eğer bizler tarihimizden faydalanmayacak olursak bu takdirde bizlerden de Allah Teâlâ bu nimetini alacaktır.

Bizler Rabbimizin yardımına ve O'nun Müslümanlara göndereceği hayırlara, nusrate muhtacız. Bize derdimizi sevdirmesi, bizlere mücadele azmini kazandırması, davamız adına asıl meselelere sahip çıkmamızı, ihtilaf etmeyişişimizi, ittifak ile bir ve beraber olmayı nasip edecek ve katından yardımı gönderecek ve verecek olan Allah Teâlâ'dır. Ancak Rabbimiz bunların hepsine birer sebep yaratmıştır. Sebepler yerine gelmeden hiçbir topluluğa yardımını indirmemiştir. Ya da onların beraberliğini sağlamamıştır. Hatta bu peygamberlerinin içerisinde bulunduğu topluluklar bile olsa.

Hamasi sözler ile dava ilerlememektedir. Dertli Müslüman hamaset sahibi değildir. Sadece Allah'ın bize yardım edeceğine dair ayetleri, sözleri alıp, yardımın sebeplerini terk etmek bizim huyumuz olmuştur.

Rabbimiz Kur'an da birçok yerde Müslümanlara yardım edeceğini, Müslümanların aleyhinde kafirlere yol vermeyeceğini ifade etmiştir. Ancak bunlar sebebe bağlıdır. Bizler sadece bu ayetleri alır, bunların gereği olacak sebepleri yerine getirmeksizin bağırır durursak bu hamasi davranmaktan başka bir şey olmayacaktır.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاؤُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَاَنْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

"Andolsun, senden önce biz nice peygamberleri kendi kavimlerine gönderdik. Peygamberler onlara apaçık mucizeler getirdiler. Biz de suç işleyenlerden intikam aldık. Mü'minlere yardım etmek ise üzerimizde bir haktır."⁶

وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا

"Allah, mü'minlerin aleyhine kâfirlere hiçbir yol vermeyecektir."⁷

Rabbimiz sebepsiz olarak da yardımını indirmeye kadirdir. Ancak tabiri caizse bu konuda peygamberlerini dahi kayırmamıştır. Eğer ortada bir sebep yok ya da bir engel var ise yardımını tehir etmiştir. Örneğin Uhud günü sahabeden bir grup itaatsizlik ettiğinde Müslümanların yardım göremediği gibi. Ya da Huneyn günü İslam ordusundan bazılarının kendilerini beğenmelerinin neticesinde hezimetin eşiğinden dönülmesi gibi. Bu orduların içinde Allah'ın peygamberi Muhammed Mustafa (sav) vardı. Onun yanı başında onunla sürekli beraber olan Muhacir ve Ensar'ın önde gelenleri vardı. Ama Allah Teâlâ en sevdiği kulları olsa da yeryüzü yaratıldığından bugüne var olan sünnetini -yani kanun, kural ne ise onu- uyguladı.

⁶ (30/ Rum 47)

⁷ (4/ Nisa 141)

Bizler hamasî sözleri ifade ederek ve üzerimize düşenleri yapmayarak aslında "Dışarıdan bir şey, bir kişi gelsin bizim işlerimizi halletsin." psikolojisinde hareket ediyoruz. Hep yardımı ya da olması gerekenin yapılmasını dışarıdan bekliyoruz. Kendimiz düzelmeden, çaba sarf etmeden, taşın altına elimizi koymadan devamız ilerlesin istiyoruz. Bu ne yazık ki mümkün değildir. İnsanlar ya uzun vadede Mehdi (as) bekliyor ya da kısa vadede ilim talebelerini, önde gelen insanları suçluyor ve onların yapmaları gerekenler olduğunu iddia ediyorlar. Bir fert üzerine düşeni yapmaz ise nasıl kaliteli bir topluluk ortaya çıksın ki.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا
وَكَانُوا بَايَاتِنَا يُوَفُّونَ

"Sabredip ayetlerimize kesin olarak inandıkları zaman, içlerinden emrimizle doğru yola ileten önderler çıkardık."⁸

Rabbimiz önderler ortaya çıkmasının sebebini topluma işaret etmektedir. Toplumun fertleri bir şeyleri yaparsa o zaman içlerinden davanın önderleri ortaya çıkacaktır. Ancak toplumun istediği şekilde yaşayacak olursa o zaman bu mümkün olmayacaktır.

Toparlayacak olursak bu yazımda şunları ifade etmeye çalıştım;

Bizler tarihten bu yana bir hak ve batıl mücadelesinin varlığını biliyoruz. Günümüzde ise buna şahitlik ediyoruz. Bu hak ve batıl mücadelesi arasında tercih yapan bir Müslüman dert sahibi olmak zorundadır. Derdi ise ümmetin

derdi, davanın derdi olmalıdır. Davayı ilerletmeyecek hususları bireysel anlamda ve topluluk anlamında dert edinmemelidir. Dert sahibi olduktan sonra ise kendisinin ıslahı için uğraş vermelidir. Sonrasında ise sebepleri yerine getirmek suretiyle Allah'ın yardımını beklemeye koyulmalıdır.

Rabbim bizleri ve tüm Müslümanları ıslah etsin. Rabbim bizleri yardımına layık kullar kılsın. Kafirlerle karşı bizlere yardım etsin. Allahumme Âmin.

Bir sonraki sayıda görüşmek duasıyla...

Salam ve dua ile...

⁸ (32/ Secde 24)

KIYAM VE İSYAN PARADOKSU ARASINDA HÜSEYİN (ra)

Mustafa Yakupoğlu

Rasulullah (sav), ümmetine ihtiyacı olan bütün öğüt ve nasihatleri kâmil bir şekilde yapmış, ümmetine yol göstermiş ve akabinde de ebedi hayata intikal etmiştir. Bu bizim içinde şüphe barındırmaksızın iman ettiğimiz inancımız ve sıkı sıkıya bağlandığımız itikadımızdır. Ümmetine bir nasihatçi olarak gönderilen Nebi'nin (sav) nasihatlerinden biride, cemaate sarılmamız, ayrılığa düşmememiz ve ayrılığa sebebiyet verecek davranış ve tutumlardan uzak durmamızdır. Çünkü aksi bir durumda dinin ikame edilmesi, İslam davetinin intişar edilmesi ve namusların muhafaza edilmesi mümkün değildir. İçinde bulunduğumuz vakıanın durumu bu hakikatin en büyük şahididir. Bu sebepledir ki Rasulullah (sav) birlik olmayı bizlere şiddetle emretmiş ve birliğe halel getirecek kişileri bertaraf etmeyi emretmiştir.

Müslim, Abdullah bin Amr bin El As'ın (ra) Rasulullah'dan (sav) işittiği şu hadisi rivayet eder: "Kim ki bir imama biat eder, eliyle musafaha ederek kalbinin sevgisini verirse gücü yettiği kadar itaat etsin. Eğer başka birisi gelip o imamla (idareyi ele geçirmek için) mücadele ederse, sonra çıkanın boynunu vurun"¹

Ebu Said el Hudri'den (ra) rivayetle Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Eğer iki Halife'ye (aynı dönemde) biat edilirse, kendisine sonradan biat edileni öldürün"²

Arfece rivayetinde demiştir ki: Rasulullah'dan (sav) şunu işittim: "İşiniz (yönetimle ilgili işleriniz) bir adam (Halife) üzerinde karar kılınmışken birisi gelip sizin birliğinizi parçalamak ve cemaatinizi bölmek isterse onu öldürün"³

Rasulullah'ın (sav) mezkûr hadislerde açık bir şekilde ifade ettiği üzere aynı anda iki halifenin bulunması veya ümmetin geneli bir imamın etrafında içtima etmişken ikinci bir kişinin imamlık iddiasında

bulunması kesinlikle caiz değildir. Peki hüküm buyken, Hüseyin'in (ra), içlerinde Sahabenin büyükleri de olmakla birlikte ümmetin kahir ekseriyetinin biat etmiş olduğu Yezid'e karşı, önce Medine'den Mekke'ye, sonrasında da Mekke'den Kufe'ye yapmış olduğu çıkışı, nasıl anlamalıyız? Bu ayki yazımızda bu soruyu cevaplamaya çalışacağız. Sa'y ü gayret bizden tevfiğ Allah'tandır.

Tarihi vesikalarda aktarıldığı üzere Rasulullah'ın (sav) torunu Hüseyin (ra), esasında Emevîlerle yapılacak bir barış anlaşmasına başından beri karşıydı ve böyle bir şeyi istemiyordu. Ancak Hüseyin'in (ra) Muaviye (ra) ile yapılan anlaşmaya sessiz kalmasının sebebi, ağabeyi Hasan (ra) tarafından kabul edilmiş olmasıydı ve Muaviye (ra) vefat ettikten sonra bu düşüncesinin bir muktezası olarak da Yezid'in imametini tanımadı. Çünkü gerek kendisi olsun gerekse Abdullah bin Zubeyr (ra) olsun şûradan yanaydılar ve Halifeliğin kalıt yoluyla babadan oğula tevdi edilen bir makam haline gelmesini doğru bulmuyordular.

Lakin Sahabelerin geneli onlarla hem fikir değildi. Hatta hiçte azımsanmayacak kadar Sahabe, Hüseyin'in (ra) girişmiş olduğu hareketi esasen, birçok kimseden biat almış olan gerçek biat sahibine karşı bir çıkış ve isyan hareketi olarak değerlendirmişti. Çünkü onlara göre Hüseyin'in (ra) bu çıkışı ve taşımış olduğu mana, sonucu her ne olursa olsun ve hangi taraftan bakılırsa bakılsın, ümmet adına kötü bir adaktı.⁴

Bu Sahabelerden bazılarını şu isimler oluşturmaktadır:

Abdullah ibni Ömer (ra): Abdullah İbni Ömer der ki: "Size Allah adına hatırlatmak istiyorum, ne olur geri dönün. Siz ikiniz de insanların içine girdiği bir barış içine

¹ (Müslim 1844)

² (Müslim 1853)

³ (Müslim 1852/60)

⁴ (Mevakifu'l-Muaraza Fi Hilafeti Yezid, s.236)

girin ve sonucunu bekleyin. Eğer halk onun üzerinde birleşirse, bu taktirde ikiniz ayrı kalmış olmazsınız. Eğer halk onu istemez de ondan ayrılırsa, zaten bu sizin istediğiniz şeydir.”⁵

Ebu Said el-Hudri (ra): Ebu Said der ki: “Yezid'e karşı çıkmada Hüseyin beni yendi, bana galip geldi. Oysa ben ona demiştim ki: “kendi canın için Allah'tan kork ve git evine kapan. İmamına, halife-ne karşı baş kaldırma.”⁶

Cabir bin Abdullah (ra) der ki: “Hüseyin'le konuştum ve kendisine, “Allah'tan kork, insanları birbirine vurdurma. Allah adına yemin olsun ki, yaptığınız şeyle övgüye değer olmayacaksınız.” dedim.”⁷

Amra binti Abdurrahman'da, Hüseyin'in giriştiği işin çok tehlikeli bir iş olduğunu kendisine yazdı ve bu yazısında Hüseyin'den, halifeyi emir olarak tanıyıp ona itaat etmesini ve cemaate bağlı kalmasını yazıyordu.⁸

Said bin Müseyyeb de der ki: “Eğer Hüseyin böyle bir harekete kalkışıp çıkmayacak olursa, bu onun için daha hayırlı olur.”⁹

Buraya kadar aktardıklarımız hem sahabenin hem de Tabiî'nin Hüseyin'in (ra) çıkışıyla alakalı değerlendirmeleriydi. Onlar Hüseyin (ra) ile Abdullah bin Zubeyir'in (ra) aksini düşünüyorlardı ve nitekim de bunun bir muktezası olarak da Yezid'e biat ettiler. Ancak Sahabelerin Yezid'e biat etmeleri, birliği bozabilecek bir anlaşmazlığa meydan vermemek ve Müslümanlar arasında tefrikanın oluşmasına izin vermemek içindi. Bunun da delili Halife bin Hayyat ile İbni Sa'd tarafından gelen rivayettir. Bu rivayette Davud bin Abdullah el-Evdi yoluyla Hamid bin Abdurrahman'dan yapılmıştır. Hamid der ki:

“Muaviye'nin oğlu Yezid'e biat edilmesi istendiğinde, biz, Rasulullah'ın (sav) Ashabından birinin yanına gittik ve o bize, “Yezid'den daha bilgili ve ondan şerefçe daha üstün biri olmadığı halde o, Muhammed ümmetinin en hayırlısı değildir mi diyorsunuz?” diye sordu. Biz ona “Evet” cevabını verdik. O Sahabi bize, “Bende aynı şeyi söylüyorum. Ancak Allah adına yemin ederek söylüyorum, benim için Muhammed ümmetinin bölünüp parçalanmasındansa bu şekilde birlik içinde olmaları daha sevimlidir. Düşünün bir kez, siz geniş bir kapı görseniz ve Muhammed ümmetinin hepsi o kapıdan girebiliyorsa, hepsini alabiliyorsa o halde bir adamın girmesine mi engel olacak, sadece onu mu içeri almaktan acze düşecek?” diye sordu. Bizde, “Hayır” dedik. O zat devamla dedi ki: “Eğer Muhammed ümmetinin her bir adamını, ben kardeşimin kanını akıtmayacağım dediğini görmüş olsanız, onların bunu yapmaları yerinde olmaz mı?” diye sordu. Biz de “Evet olur” dedik. O zat bize, “İşte benim size demek istediğim budur” dedi.”¹⁰

Buraya kadar aktardığımız nakillerden de anlaşılacağı üzere Sahabeler Rasulullah'ın emrine ittiba etmiş, kendilerine hoş gelmese de ümmetin birliğini muhafaza edebilmek niyetiyle Yezid bin Muaviye'ye biat etmişlerdi. Çünkü sözleriyle adeta o günlere ışık tutan Rasulullah (sav), hoşuna giden ve gitmeyen işlerde Ashabına itaati öğütlemişti. Rasulullah'ın bu konuyla alakalı birkaç ifadesini serdederssek, Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur:

“Yöneticisinden hoş gitmeyen bir şey (muamele) gören kimse sabretsin. Çünkü kim yöneticiye itaatten sapacak olursa, cahiliye devrinde ölmüş gibi ölür.”¹¹

Yine Müslim'de yer alan bir rivayete göre Seleme İbni Yezîd el-Cu'fî, Rasulullah'a (sav) sorar: “Ey Allah'ın Rasulü! Kendi

⁵ (Et-Tabakat, 1/444)

⁶ (Tenzibul Kemal, 6/461 Tabakat, 1/445)

⁷ (Et-Tabakatul Kubra, 1/445)

⁸ (Muhtasar Tarhu Dimeşk, //140)

⁹ (Siyeru Alamî'n Nubele, 3/296)

¹⁰ (Et-Tabakat, 7/147 Tarihü Halife, s.164)

¹¹ (Buhari, Fiten, 2 Müslim, İmare, 56)

haklarını bizden isteyen, fakat bizim haklarımızı vermeyen yöneticiler başımıza geçerse, bize nasıl davranmamızı tavsiye edersiniz? Rasulullah (sav) yüzünü çevirdi. O tekrar sordu. Rasulullah (sav) yine yüzünü çevirdi. Sonra tekrar sordu. Bu arada Eş'as İbni Kays, Seleme'yi çekti. O zaman Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: **“Dinleyin, itaat edin. Onlar kendilerinden, siz de kendinizden sorumlusunuz.”**¹²

Huzeyfe'den de şu rivayet nakledilmiştir. Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: **“Benden sonra benim doğru yolumdan gitmeyen ve benim sünnetimle amel etmeyen hükümdarlar olacaktır.”** “Ben buna yetişirsem ne yapayım, Ya Rasulullah?” diye sordum. **“Dinler ve itaat edersin. Sırtın dövülse ve malın alınsa bile yine dinle ve itaat et.”** diye buyurdu.¹³

Abdullah İbni Mesud, Rasulullah'ın (sav) şöyle buyurduğunu rivayet eder: **“Benden sonra, adam kayırmalar ve yadırgayacağınız bazı işler olacaktır”** buyurdu. Ben “Ey Allah'ın Resulü! O zaman nasıl davranmamızı tavsiye edersiniz? diye sorunca, şöyle buyurdu: **“Siz üzerinize düşen görevleri yaparsınız, kendi hakkınızı ise Allah'tan beklersiniz”**¹⁴

Peki, tüm bu nakillere göz önünde bulundurduğumuzda Yezid'in haklı olma ihtimali varmı? Hüseyin'in (ra) haklı olması ve kalkışmış olduğu muarız¹⁵ hareketin kıyam olarak isimlendirilmesi bir paradoks mu yoksa bir hakikat mi?

Hüseyin (ra) ile Yezid arasında ki biat durumu, iki muarız arasındaki bir durumdu. Daha sonrasında muarız olayına Abdullah bin Zubeyir'de (ra) katıldı

ve Hüseyin'den (ra) yana tavır koydu. Çünkü Hüseyin (ra) olsun, Abdullah bin Zubeyir olsun, her ikisi de “Şûra”dan yanaydılar. Ümmet adına bu görevi üstlenecek kişinin uygun bir yöntemle seçilmesi gerektiğine inanıyorlardı. Daha önceden de belirttiğimiz gibi Hüseyin (ra), Emevîlerle yapılacak bir anlaşmaya karşıydı ve böyle bir şeyi hiç istemiyordu. Hüseyin (ra), esasında Muaviye (ra) ile yapılan anlaşmaya da karşıydı lakin ağabeyi kabul ettiği için sessiz kaldı.

Kaldı ki Hüseyin sürekli olarak Kûfe halkıyla temas halindeydi. O, Kûfe halkının olaya karşı çıkmalarını, buna muarız kalmalarını onlara vaat ediyordu. Fakat bunu da Muaviye'nin ölümünden sonra gündeme sokmalarını istiyordu. Bunun deliline gelince, Muaviye'nin (ra) ölmesiyle hemen Kûfe'nin önde gelen isimlerinin ve liderlerinin Hüseyin'e (ra) koşup gitmeleri ve ondan çok hızlı bir şekilde hareket ederek kendilerine yani Kûfe'ye gelmelerini istemiş olmalarıdır.¹⁶ Bu girişim Muaviye'nin (ra) ölümünden öncesinde bir temasın olduğunun en büyük delilidir. Çünkü öncesinde bir hazırlık olmadan Hüseyin'in (ra) Kûfe halkıyla bu kadar çabuk etkileşime geçmesi muhal bir durumdur.

Peki Hüseyin'in (ra) muarız bir harekete kalkışmasının sebebi nedir?

Birincisi: Allah subhanehu'nun böyle murat etmiş olmasıdır. Çünkü Allah bir şey murat etmişse o şey, mutlaka gerçekleşecektir. Hatta bütün insanlar bunu önlemek için bir araya toplanmış olsalar bile Allah murat ettiği şeyi kesin olarak infaz edecek ve onu gerçekleştirecektir. Onun hükmüne karşı koyacak da yoktur ve onun kazasına karşı koyacak da olmayacaktır.

¹² (Müslim, İmare, 49)

¹³ (Tac, 3/44-45)

¹⁴ (Buhari, Menakıbu'l-Enbiya, 84)

¹⁵ (Karşıt)

¹⁶ (Mevakıfu'l-Muazara, s. 180)

İkincisi: Şûra uygulamasına son verilmesi. Muaviye (ra), Şûra uygulamasının yerine kalıt yoluyla babadan oğula geçen bir krallık sisteminin başlangıcını yapmıştır. Önceki yazımızda da detaylı bir şekilde izah ettiğimiz üzere her ne kadar Selçuklu ve Osmanlı devletlerinde uygulanan sistemin aynısı olmasa da bu pratiğiyle Raşid-i hilafet sistemine son vermiştir. Ancak Hüseyin'i (ra) sonunda şehadetin olduğu bu kıyam hareketine azmettiren asıl sebep, Muaviye'nin (ra) Hasan (ra) ile yapmış olduğu barış anlaşmasının şartlarına uymamasıdır. Zira yapılan anlaşmanın şartlarından biri, Muaviye (ra) öldükten sonra eğer Hasan (ra) hayatta olursa görevin ona tevdi edilecek olmasıydı. Eğer Hasan'da (ra) hayatta değilse yeni halife Şûra vasıtasıyla seçilecekti. Nitekim İbni Hacer el-Heysemi der ki: "Muaviye'nin ölümünden sonra olay Şûra yoluyla çözülecekti."¹⁷ Ancak Muaviye (ra) bir önceki yazımızda uzun uzadıya izah ettiğimiz sebeplerden ötürü bu maddeye riayet etmedi. İşte bu Hüseyin'in (ra) muarız bir harekete geçmesinin en büyük sebebiydi.

Çünkü Hüseyin'in (ra) gördüğü gerçek manzara şuydu: Muaviye (ra), kendisinden sonra tahta oğlu Yezid'in geçirilmesi çabası içindeydi. Muaviye'nin (ra) bu tavrı ve çabası, bir kimsenin idareye geçirilmesi için İslam'ın ortaya koyduğu hükme ve metoda açıkça aykırı düşmekteydi. Ama buna rağmen Hüseyin (ra), Muaviye'ye (ra) karşı herhangi bir eyleme kalkışmadı, böyle bir şey düşünmedi. Çünkü halife olarak ona biat edildiğini biliyor ve bunun içinde ona muhalfet etmek istemiyordu. Böylece Muaviye (ra) hayatta olduğu sürece ona tabi olmayı sürdürdü.¹⁸ Ancak Muaviye'nin ölümünden sonra durum değişmişti. Çünkü Hüseyin

(ra), hiçbir zaman Muaviye'den (ra) sonra gelecek kimseye itaat etmek ve onu dinlemek için söz vermemişti.

Diğer önemli bir sebepte, Hüseyin'e (ra) göre Yezid halife olma şartlarını taşıyamıyordu ve Müslümanlara halife olmaya uygun biri değildi. Çünkü İslam'ın halifede olmasını öngördüğü adalet şartını Yezid taşıyamıyordu ve adil biri değildi.¹⁹

Kaldı ki hilafet makamına en layık olan kişi Hüseyin'di (ra) ve bu görev için en faziletli insandı. Çünkü ilim bakımından Yezid'den çok üstündü ve salah yönünden Yezid'in onunla kıyaslanması bile mümkün değildi. En önemlisi Emevî asabiyetinin hâkim olduğu Şam halkı dışında kalan halklar Hüseyin'i (ra) arzu ediyordu. Siyasi noktadan değerlendirildiğindeyse, Yezid, bu makama şûra yoluyla gelmemişti. Bu itibarla adalet şartı ihlal edildiği gibi şûra şartı da ihlal edilmişti.

Bir diğer önemli husus, Hüseyin (ra) Rasulullah'ın (sav) torunu ve kızı Fatıma'nın (rha) ciğerparesiydi, aynı zamanda İslam aleminin bilgin ve önder şahsiyetlerindendi. Bu itibarla Hüseyin (ra), içinde bulunduğu toplumda böyle bir münkeri reddetme ve ona karşı koyma noktasında halk içerisinde en ehil ve en yetkili olan kişiydi. Bu sebeple de Hüseyin (ra) devlet başkanına karşı çıkan, ona başkaldıran bir kimse konumunda olmuyordu. Aksine o, münkeri değiştirmeye çalışan ve batıla karşı koyan biriydi. Tek amacı, idareyi yeniden İslam'ın uygun bulduğu o sahih sisteme geri döndürmektir.

¹⁷ (Es-Sevaiku'l Mürsele, 2/299)

¹⁸ (Ensabu'l-Eşraf, 3/152 Mevakıfu'l Muaraza, s.180)

¹⁹ (Sultan Hüseyin, el-Fukaha vel Hulafa, s.21)

Hüseyin'in (ra), Emevî idaresine karşı çıkılması konusunda ortaya koyduğu fetva ve izlemekte olduğu siyasetine samimiyet ve içtenlikle sarıldığını gösteren husus, onun bütün bu işleri İslami esas ve ölçüler içerisinde yürütmesi ve bir lahza dahi olsa İslami kurallardan ayrılmamasıydı. Hüseyin'in (ra) Mekke'de kalarak Yezid'in bu idaresine burada mukavemet etmek istememesi, Mekke'nin saygınlığının korunması, buranın bir savaş alanına dönüştürülmemesi ve bu sınırlar içerisinde kan dökülmesinden kaçınmasından dolayındı. Hatta Hüseyin (ra) bu maksatla amcasının oğlu İbni Abbas'a (ra) şöyle demişti:

“Benim şu veya bu yerlerde öldürülmem, benim açımdan Mekke'de öldürülerek buranın kutsallığının ihlal edilmesinden daha sevimlidir.”²⁰

Hulasa, tüm nakillerden de anlaşılacağı üzere Hüseyin'in (ra) kalkışmış olduğu muarız hareketi, meşru devlet başkanına yapılmış bir isyan hareketi değildi. Aksine o, münkeri değiştirmeye çalışan ve batıla karşı koyan, ona mukavemet gösteren biriydi. Tek gayesi idareyi yeniden İslam'ın uygun bulunduğu o sahil sisteme döndürmekti.

Dualarımızın sonu alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun...

²⁰ (Sultan Hüseyin, el-Fukaha ve'l Hulefa, s.25)

ERKEK VE KADININ FISTRATI VE SORUMLULUKLARININ ÖRTÜŞMESİ

Ayşe Ebrar

Hamd kadını ve erkeği kendine has özellikleriyle bir ahenk içinde yaratan ve onlara belirlediği sorumluluğu hikmetle veren Allah'adır. Salat ve selam topluma yönetici, hanımına eş, çocuklarına baba, müminlere dinlerini yaşamaları konusunda örnek olan Muhammed'e, ailesine ve ashabının üzerine olsun.

Değerli ablalarım ve abilerim biz geçen sayımızda ailenin önemi ve gerekliliğinden bahsettikten sonra ailede erkek ve kadının sorumluluk ve haklarından önce onların yaratılış tabiatları, fıtratları ve Allah'ın onlara belirlemiş olduğu sorumlulukların örtüşmesinden bahsedeceğiz.

Eğer bizler erkek ve kadının yaratılış tabiatını, fıtratını ve psikolojik yapısını iyi bilirsek, Allah'u Teala'nın erkek ve kadına en güzel kanunu koyduğunu, onların yaratılış tabiatını gözeterek haksızlık yapmadan onlara gücüne, kapasitesine göre bir sorumluluk verdiğini anlarız. Erkek ve kadın da bunu bildiği zaman Allah'ın kendilerine verdiği sorumluluğun ne kadar da adil olduğunu, Allah'ın kendilerine yüklemiş olduğu misyonun ne kadar da hikmetli olduğunu anlayacaklar ve ne erkek aldığı sorumluluklardan dolayı gocunacak ne de kadın kendine yüklenen rolden dolayı aşağılanacak ve bu; aile hukukunda Allah'ın nizamını anlamalarına daha iyi yardımcı olacaktır.

Maalesef ki günümüzde aile ve evlilik müessesesi bilinçsizce yapılmaktadır. Erkek evlenince sanki körü körüne sorgusuz sualsiz kadının kendisine itaat etmesi gerektiğini, sadece ev işi yapıp suya sabuna karışmayan biri olması gerektiğine inanıyor.

Kadın ise kendisini evlenince sadece erkeğe hizmet eden, çocuk bakan, başka bir amacı olmayan biri olduğunu ve hayatın içinde bir rolünün olmadığını zannetmektedir.

Erkek hanımına Allah'ın onu tamamlaması ve mutlu olması için verdiği bir hayat arkadaşı ve hayatının en güzel nimeti olduğunu bilmiyor ve ona Allah'ın emaneti gözüyle bakmıyor.

Kadın da kocasının kendisinin hem dünyası hem ahireti için ona koruyucu olduğunu gücüyle, himayesi ile geçimini sağlaması ile ona veli olup onu gözeten çocukları ve eşinin bütün sorumluluğunu üstlenen biri olup, Allah'ın ona verdiği bir hayat arkadaşı olduğunu bilmiyor.

Halbuki onlar zevce'dir birbirlerinin eşi ve bir bütünün diğerini tamamlayan parçasıdır. Erkek ve kadın kendilerini, birbirlerini tamamlayacak o parça olarak görmelidirler.

Allah (cc) insanları farklı tabiatlarda ve her insana özgü, onu diğerlerinden ayıran bir karakterde yaratmıştır. Bu Allah-u Teala'nın yaratmada ki çeşitliliğine ve onun kudret ve azametine işaret etmektedir. Her insan kendi tabiatına göre düşünür, konuşur, davranır ve olayları algılar. Eğer bizler yaratılışta ki bu farklılığı anlayamaz ve insanları ona göre değerlendiremezsek sürekli etrafımızdakilerle ailemizle ve eşimizle sorunlar yaşarız. İnsanlarda ki bu farklı tabiatları göz önünde bulundurmayan

ve muhatabına buna göre muamele etmeyen erkek, kadın, eğitimci, davetçi olan insanlar işlerinde çok fazla yorulacak ve emeğinin karşılığını tam olarak alamayınca sorumluluğunu bırakacak ya da hevesi kırılacak.

Bunlardan en önemlisi de kişinin hayatını beraber geçirdiği eşini ve ailesini tanınamaması, karakteristik özelliklerini önemsememesi ve tüm sorumlu olduğu bireyleri bir kabul edip herkese aynı tavrı / muameleyi yapmasıdır.

İnsanın aslı topraktan yaratılmıştır, yeryüzünün muhtelif yerlerindeki topraklar nasıl farklı hususiyetler taşıyorsa insanlar da aynı şekilde erkeğiyle kadınıyla hem fiziki hem de karakter ve mizaç bakımından farklı özelliklere sahiptir.

Rasullulah (sav) şöyle buyuruyor;

“Allah Adem'i yeryüzünün her tarafından aldığı bir tutam topraktan yaratmıştır. Yaratıldığı toprağın farklı olması sebebiyle bir kısmı kızıl, bir kısmı beyaz, bir kısmı siyah, bir kısmı melez olmuştur. Bir kısmı yumuşak, bir kısmı sert, bir kısmı iyi huylu, bir kısmı kötü huylu olarak dünyaya gelir.”¹

Allah'u Teala Nisa suresi 32. ayetinde şöyle buyuruyor;

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى
بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَتَبُوا وَلِلنِّسَاءِ
نَصِيبٌ مِّمَّا كَتَبْنَ وَسْئَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

¹ (Ebu Davud)

“Allah'ın bir kısmınızı diğer bir kısmından üstün kıldığı şeyleri temenni etmeyin, erkeklere kazandıklarından bir pay, kadınlara da kazandıklarından bir pay vardır. Allah'tan fazlını isteyin şüphesiz ki Allah her şeyi bilendir.”²

Allah'u Teala bu ayetinde “Sizi birbirinizden farklı noktalarda üstün yarattık, birbirinize özenip tabiatında olmayan ve Allah'ın sorumlu tutmadığı şeylerde birbirinize özenmeyin” demiştir. Allah her iki cinse de ne lazımsa onu vermiştir.

Erkek ve kadın çocukken dahi fıtratına, Allah'ın hayatta ona biçtiği role ve sorumluluk alanına göre oyunlar oynar. Kız çocukları bebekle, kap kacak ve ev eşyaları ile oynarken erkek çocukları ise araba, silah gibi şeylerle oynar. Kız çocukları arkadaşlarıyla oynarken eğer anlaşılmazsa duyguları hassas olduğu için hemen kırılıp oyunu bırakırlar. Bu tabiatları büyüyünce de devam eder, Kocasıyla anlaşmazlık yaşayınca hemen babasının evine gitmeyi düşünür, erkek çocukları da fıtratları gereği daha da sert oyunlar oynamayı severler, güç odaklı hareketli oyunları tercih ederler ve aynı şekilde oyunlarını evin içinden çok dışarıda oynamayı isterler çünkü onların tabiatında evin geçimi, ticaret ve cihad gibi şeyler var olduğundan, dışarıdaki aktivitelere daha yatkındırlar. Bu yaratılışlarından dolayı özgür olmayı severler.

Erkek çocuklarının oynadıkları oyunların, kız çocuklarının oyunlarından daha uzun sürdüğü biliniyor, bunun sebebi ise; aralarında anlaşmazlık olunca onu çözebilme kabiliyetinde oldukları içindir. Halbuki erkekler daha çok kavga ediyor ancak kavga edince anlaşmazlıkları çözüp oyuna devam ediyorlar. İşte bu fıtratlarından dolayı yetişkin olduklarında da aileye sahip çıkar ve çok büyük bir problem yoksa kolay kolay boşanmayı düşünmezler.

² (4/Nisa 32)

Allah'u Teala ise bu sebepten dolayı boşanma yetkisini kadına değil erkeğe vermiştir.

Kızlar, yaratılışından gelen fitratından dolayı iletişim, gözlemlleme, yumuşaklık, sevimlilik, gibi konularda erkek çocuklarından farklıdır ve üstündür. Ondan dolayı ön sezileri de erkeklerden kuvvetli olduğu için çocukluktan itibaren insanların yüzlerini gözlemler ve göz teması kurmaya çalışırlar, hatta biraz büyüyünce karşısındaki kişi yüzünü sertleştirirse kendisinin ona karşı ne yaptığını düşünmeye başlar. Allah bu fitratı kadına eşinin ve çocuklarının sorunlarını ve ihtiyaçlarını gözlemleyebilsin diye vermiştir, ondan dolayı kadınlar genelde konuşurken muhatabının yüzüne bakarak konuşurlar ve onun yüz ve mimikleriyle de kendisinin onaylanıp onaylanmadığını gözlemler. Allah kadınları, eşinden ve ailesinden gördüğü sevgi ile onlara bağlansın ve onların ihtiyaçlarını giderirken zorlanmasın diye sevildikleri ve güvenebildikleri kişilere bağlanma fitratında yaratılmıştır. Bu sebeple kocasından sevgi görmezse çocukları ve arkadaşlarıyla zaman geçirmek ister ve eşinden uzaklaşmaya başlar. Fakat erkek çocukları ise insanın yüzünden çok, hareket eden şeylere ve çevreye bakmayı tercih ederler.

Erkek ve Kadının Yaratılış Farklılıkları

Allah'u Teala her şeyi zıttı ile yarattı, ateş ve su, yer ve gök, siyah ve beyaz gibi, Allah'u Teala kadın ve erkeği de zıt yaratmıştır. Birine çok verdiği vasfı diğerine az vermiştir; ikisine birbirini çeken şey de bu zıtlıktır.

Kadın ve erkeğin doğuştan getirdiği bazı özellikler;

- Kadın dişi yaratılmıştır, şefkat merhamet gibi

- Erkek eril özellikte yaratılmıştır, güç, liderlik, iddia gibi.

Güce karşı teslimiyet iddiaya göre şefkat birbiriyle bütünleşir bir insanda acıma duygusu arttıkça saldırganlık azalır. Saldırganlık daha çok erkeklere özgüdür. Onlar ailenin, toplumun, dinin koruyucuları oldukları için Allah onları bu tabiatta yaratmıştır. Acıma duygusu kadınlarda daha çoktur. Allah'u Teala kadınları çocuklarına ve ailede ihtiyacı olanlara acıyıp yardım etmesi için bu tabiatta yaratmıştır. Annelik duygusunun içinde ince anlayış, sevgi, şefkat, merhamet, iyilik ve sahiplenme vardır. Kadında bu duygular olduğu için çocuklarının ihtiyaçlarını fark eder, bıkınlık göstermeden ve zorlanmadan sevgi ile onların ihtiyaçlarını giderir.

Erkekler bu duygularda kadın kadar iyi olmadığı için çocukların ihtiyacını anlayıp gidermede zorlanırlar, mesela anne olan bir hayvan bile kendisinde sevgi ve acıma duygusu olduğu için bir yangın çıksa yavrusunu o yangından kurtarmaya çalışır. Allah'ın kadına verdiği bu acıma duygusu çocuk için Allah'ın bir lütfudur. Anne acılar içinde çocuğunu doğurur, bütün doğum acılarını o çocuk yüzünden yaşadığı halde, çocuğu doğar doğmaz onu kucağına alıp doyurmaya çalışır.

Kadınlarda bulunan diğer bir özellik de iletişimde paylaşımcı olmaları ve yardım etmeyi sevmelidir. Bu duyguları acıma duygusunu beslemektedir, kadınlarda acıma duyguları da olunca sorunlar karşısında duygularıyla hareket etmek gibi bir eğilimleri vardır. Bu vasıfları sebebiyle kadınların şiddet kullanması azdır. Ama bazen bu duyguları cezayı hak eden bir zalime acıyarak onu bu cezadan engeller ve bu da bazen sorunlara sebep olur. Çünkü zulmeden cezalandırılmamak, mazlumun hakkını almamak o zulmün yayılmasına sebep olur. Bundan dolayı İslam şahitlik konusunda erkekten bir şahit kadından ise iki şahit ister.

وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ
يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ
مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحْدَاهُمَا الْآخَرَى

Erkeklerinizden iki de şahit bulundurun. Eğer iki erkek bulamazsa rıza göstereceğiniz şahitlerden bir erkek ile biri yanılırsa diğeri ona hatırlatması için iki kadın (olsun).³

İşte kadınlar şahitlik yaptıklarında bir insanın rejim edileceğini ve elinin kesileceğini duyunca hemen acıma duyguları kabarıp şahitlik yapmakta tereddüt edebilirler. Birde kadınların ticari ve yönetim işlerinde tecrübeleri az olunca unutmama olasılıkları vardır. Bu vasıflardan dolayı kadınlar yöneticilik hususunda çok hata yapabilirler.

"İşlerini bir kadına bırakan topluluk asla ferah bulamaz."⁴

Kadınlar hayal kurmaya yatkın oldukları gibi duyguları düzenleyen sağ beyni kullandıkları için duygusallığa yatkındırlar ve bu konuda erkeklerden daha iyidirler ve yine kadınlar sosyalleşmeyi seçerken erkekler yalnız kalmayı tercih ederler.

Kadınlarda annelik, erkeklerde avcılık doğası vardır, erkeğin avcılık doğası saldırgan veya dışa dönük tabiatıyla birleşince onu korkuya karşı dayanıklı yapmaktadır. Buna mukabil kadının yaratılış gereği korkuya karşı direnci daha az olunca en ufak bir tehlikeyi dahi algılayıp çocuklarını koruyabilirler.

Kadınlara tabiatlarına göre gebe kalmak, doğum yapmak, çocuklarına bakıp onu emzirmek gibi birtakım görevler verilmiştir. Ailenin zaruri ihtiyaçlarının karşılanması, kadın ve aile fertlerinin korunması gibi vazifelerinde erkeğin omuzlarına yüklenmesi ise Allah'ın adaletindendir.

Kadın dışarıda enerji tüketmek zorunda değildir, bu konuda eşine güvenir erkekte evin işi ve çocuklar konusunda endişeli değildir, bu konuda eşine güvenir; işte Allah'ın aile içine koyduğu hikmetli yasa budur.

Bundan dolayı kadın; şefkat, merhamet, incelik, çabuk heyecana kapılma, yavrusunun ihtiyacını hemen fark edip yerine getirme fıtratıyla yaratılmıştır.

Erkek de sertlik, dayanıklılık, sağlamlık, ani heyecan ve taşkınlığı frenlemek, cevap ve harekete yönelmeden önce tefekkür ve aklını kullanma, irade, güçlülük, hakimiyet, yönetme gibi özelliklerle yaratılmıştır. Bu yetenekler erkeği ailenin reisliğine daha yetenekli ve idarecilik alanında en uygun insan haline getirir. Çünkü erkeğin evin rızkı için çalışması, ailenin korunması gerektiğinde ailesi için savaşması gerekecektir, bu taksimatta her iki taraf fıtratının yüklenebileceği kadar meşguliyetin altına girer. Böyle bir durumda erkeğin dış işlerinde kadını sorumlu tutması zulüm, kadının da dışarının bütün işlerini yapan ve yorulan bir erkekten evin işlerini ve çocuklarının bütün işlerini yapmasını istemesi erkeğe zulümdür.

Allah'ı Teala her iki cinsin kemik ve kas yapısını sorumluluk ve görevlerine uygun yaratmıştır, mesela erkekleri kadınlardan daha güçlü ve kuvvetli yaratmıştır. Erkekler kadınlardan iki kat daha fazla kasa sahip oldukları gibi kemikleri de daha sağlamdır.

³ (2/Bakara 282)

⁴ (Buhari, Tirmizi, Nesai)

Ondan dolayı güç gerektiren; cihat, rızık temini, sanayi ve ticari işlerde daha dayanıklıdırlar. Kadınların ise kas ve kemikleri daha zayıf olup vücut yapıları daha incedir, mesela elleri erkeğin eli gibi olmayıp daha narin olmasından ötürü; ev işleri, dikiş, çocuğun bakımı gibi ince işlere yatkındırlar.

Her iki cinsin fiziksel farklılıklarına gelirse, kadınların vücudunda ortalama dört litre kan varken erkeklerde ortalama altı litre kan vardır. Kadınların vücutları ve yağ dokuları daha elastik olup hassas işlere daha yatkındırlar.

Bilimsel araştırmalarla ortaya çıkan sonuca göre;

- Erkeklerin korkuları daha az olduğu için trafikte daha çok hız yaparlar

- Kadınlar arabayı geri sürme ve park etmede erkeklerden daha çok zorlanırlar çünkü onların beyinleri mekanlar hakkında erkeklerden daha zayıftır, erkekler ise yön ve mekân bulmada daha yeteneklidirler.

- Kadınların koku algısı daha iyidir, çünkü onların koku algılayan beyin tarafında %43 daha fazla hücre bulunduğu tespit edilmiştir.

- Kadınların duygusal zekâları daha iyi olup empati yetenekleri daha üstündür bu nedenle şefkat ve acıma duyguları çoktur.

- Kadının tahmin yeteneği, ayrıntıyı farketmesi erkeğe göre daha iyidir.

- Erkekler iletişimde bilgi alış-verişini önemserken kadınlar duygularını paylaşarak yalnızlıklarını azaltmayı önemserler, bu sebeple erkekler etrafındakilerin duygularını ihmal etmeye daha yatkındırlar.

- Erkekler uyku eksikliğini daha iyi idare ederler.

Araştırmaya göre kadınlar renkleri daha iyi görürler, bunun ise onların genlerinden gelen bir şey olduğu tespit edilmiştir.

Yine bilimsel olarak insan beyni sağ ve sol olmak üzere iki ayrı küre halinde yaratılmıştır. Kadınlar sağ beyinlerini fazla kullanırlar, sağ beyin ise iletişim, sevgi, ince anlayış ve duygu odaklı çalışır, ondan dolayı kadınlar bu gibi şeylere yatkındırlar.

Kadınlar ayrıntı odaklı erkekler bütüne odaklıdır. Kadın, süreç odaklı erkek sonuç odaklıdır.

Erkekler ise sol beyni daha çok kullanırlar, sol beyin ise mantıksal, duyguları kontrol eden problem çözme odaklı, matematiksel ve kontrol odaklı çalışır, bundan dolayı erkeklerin sayısal zekâları daha iyidir.

Bunlardan anlıyoruz ki erkek ve kadın beyinleri farklı çalışır ve hayata farklı pencerelerden bakarlar ve ilgi alanları farklıdır.

Değerli ablalarım ve abilerim buraya kadar bahsetmiş olduğumuz erkeğin yaratılış tabiatı; fiziksel, psikolojik, ruhsal farklılıklarından dolayı Allah ona toplumda ve ailede liderlik-yöneticilik rolünü vermiştir. Zira kadında bu vasıflar olmayıp, yaratılış tabiatı; fiziksel, psikolojik, ruhsal yapıları ev ve aile içinde ince, zarif işlere, çocuk bakımına, eşine itaate ve ailenin tüm fertlerinin ihtiyaçlarını hissedip giderebilme yeteneğine uygun yaratıldığı için Allahu Teala ona da ailenin hanımı olma rolünü vermiştir.

İki Eşin Birbirinden Öncelikli Beklentisi Nedir?

Değerli abilerim; kadınların fıtratından dolayı duygusal ihtiyaçları diğer ihtiyaçlarından daha öncedir, maddiyat ve cinsellikten önce eşlerinin ilgisine, sevgisine ve beraberliğine ihtiyaç duyarlar. Eğer kocaları onların bu ihtiyaçlarını giderirse onlarda kocalarının cinsel ihtiyaçlarını, saygıyı ve itaati isteyerek ve gönüllü olarak yerine getireceklerdir.

Değerli ablalarım; Erkekler fıtratından dolayı, güç, liderlik, otorite ve iddiacılık gibi özelliklere sahip olduğu için hanımının saygısına, takdir etmesine ve itaatine ihtiyaç duyar. Eğer ki hanımı ona saygı duyar, meşru olan isteklerinde ona itaat eder ve onu razı ederse erkek de evine bağlanacak, hanımının sevgi, hoş sohbet ve güzel zaman geçirmek gibi ihtiyaçlarını isteyerek ve gönüllü olarak yerine getirecektir.

Erkekler hanımından, ailesinden ve insanlar tarafından güçlü olduğunu duymayı, kendisine itaat edilmesini ve saygı duyulmasını isterler.

Değerli ablalarım ve abilerim; Allah'ı Teala yerleri, gökleri ve bütün canlıları bir ahenk ve uyum içerisinde yarattığı gibi kadın ve erkeği de bir uyum içerisinde yaratmıştır ve öyle bir yaratmıştır ki bir tarafın zayıf olduğu noktada diğer taraf güçlüdür.

Ailede iki şeye ihtiyaç vardır: Güç ve Estetik...

Erkek gücü, kadın estetiği temsil eder, bundan dolayı her ikisi de birbirini tamamlar. Mesela bir araba alınacak olsa erkek arabanın motor gücüne kapasitesine vb. şeylere bakarken kadın ise döşemesine rengine ve estetiğine bakar.

Baktığımız zaman görüyoruz ki erkek ve kadın, aslında birbirini tamamlamak için vardır. Çünkü bir arabanın iyi olması için hem kaportanın sağlamlığına hem motor gücüne hem de görünümün güzelliğine ihtiyaç duyulur.

Aynı şekilde erkek dışarıya yönelik tabiatıyla para kazanıp, evin ihtiyaçlarını temin ederek eve getirir, kadın da yaratılış tabiatına uygun olan kapasitesi ile o evin içini dizayn eder. Lezzeti ve görünümüyle sofrasını kurar ve böylece o ailenin içerisinde ihtiyaç duyulan düzen sağlanmış olur. İşte bu şekilde ikisi birlikte olduğunda tam olurlar ve evin içerisinde güzel mutlu ve huzurlu bir yuva oluşur. Bundan dolayı Rabbimize hamd etmeli ve hiçbir zaman da bu nimetinden dolayı nankörlük etmemeliyiz.

Şu hâlde kardeşim; eşlerimiz şu hayatta bizim diğer yarımız, bizim eksik olduğumuz yönlerimizi tamamlayan ve nefsanî veya yaratılış ihtiyaçlarımızı meşru ölçüler çerçevesinde gideren, bizi harama girmekten engelleyen ve Allah katında birçok ecir almamıza vesile olan en yakın can yoldaşlarımızdır.

Eğer biz eşlerimize bu gözle baksak ve onların bizlere Allah'ın izniyle eş olduklarını bilirsek eşlerimizi külfet olarak değil de nimet olarak görürüz ve bundan dolayı da Allah'a şükür ederiz.

Bizler bizi yaratan, ihtiyacımız olan her şeyi bizlere bahşeden ve bizi her daim görüp gözetten Allah Subhanehu ve Teala'ya hamd ederiz ve ondan günahlarımızın affını isteriz.

Rabbim bizleri hakkıyla Şükreden kullarından kılsın,

Selam ve dua ile

Kanalımıza Abone Olun!

<https://www.youtube.com/c/TakvaDergisi>

**EBU CAFER
ET-TABERİ (rh)**

Usame Kaptan

9. yüzyılın ünlü Âlimlerinden olup, ismi Muhammed bin Cerir, künyesi Ebu Cafer'dir. Hiç evlenmeyen Taberî'ye bazı İslâm ülkelerinde doğan çocuklara isimleri yanında künye de verilmesi geleneğine uyularak Ebu Cafer künyesi verilmiştir. Çiftçilikle uğraşan babası, oğluyla ilgili rüyasının büyüyünce âlim olarak dinini savunacağı şeklindeki yorumundan dolayı onun yetişmesi için büyük çaba sarf etmiş ve kendisine ciddi gelir getirecek arazi bırakmıştır.

İnsanlara ilim öğretecek bir kişinin dünyalık işlerle veya alacağı maaşın getirdiği fitnelerle uğraşmasının çok büyük zaman ve verimlilik kaybı olacağını babası önceden öngörmüş olacak ki oğlunun geçimine yardımcı olacak serveti ona bahşetmiş. Biz buna pasif gelir diyoruz. Yani her ilim talebesinin çok az veya hiç çaba göstermeden kendisine bir gelir kaynağı oluşturması, böylece ilmine çok daha fazla zaman ayırması mümkündür.

Adına memleketinden dolayı Taberi denilmiş ve İbn-i Cerir diye de meşhur olmuştur. Ebu Cafer Taberi 839 yılında Taberistan'ın Amul şehrinde dünyaya gelmiştir. Taberistan, günümüzde İran'da bulunup Hazar Denizi'ne kıyısı bulunmaktadır.

Ebu Cafer et-Taberi (rh), ilk tahsiline doğduğu yer olan Taberistan'da başlamıştır. Yedi yaşında Kur'an-ı Kerim'i ezberleyen Ebu Cafer Taberi sonrasında ilim eğitimi için Küfe, Basra, Rey, Mısır,

Suriye ve Irak şehirlerine gidip, buralarda ilim öğrenmiştir. Tahsilden sonra, Bağdat'a yerleşen Ebu Cafer Taberi, kıraat, tefsir, hadis, fıkıh, tarih, matematik ve tıp ilmindeengin bilgi sahibi olmuştur. Ardından yüz bin hadis ve ravilerini ezberleyerek hadis hafızı olmuştur.

Küçük yaşlarda Kuran-ı Kerim ve Hadis ezberi yapmanın sağlamlık ve verimlilik açısından ne kadar etkili olduğunu her Âlimin hayatına bakarak görebiliriz.

Fıkıhta önceleri Şafii mezhebine mensup iken, sonradan müctehidlik mertebesine ulaşmıştır. Zamanında kendisini Rafızilikle itham etmişlerdir. Rafızilikle itham edenler de Hanbelî mezhebi mensupları olup, bu düşmanlıkları, Taberî'nin (rh), onların imamı Ahmed İbn Hanbelî (rh) bir fıkıh imamı değil de hadis âlimi kabul etmesine kızdıklarından olmalıdır. Kaynaklar Taberî'nin (rh), Ahmed İbn Hanbelî'den (rh) ilim almak üzere Bağdat'a geldiğini ancak onun vefatından sonra Bağdat'a ulaşabildiğini, bunun üzerine memleketine dönmeyerek tahsiline devam ettiğini belirtiyorlar. Bu yüzden iki imam arasında herhangi bir husumet olmadığı gibi Taberî (rh), İmam Ahmed İbn Hanbelî'nin (rh) değerini ve mertebesini inkâr etmiş de değildir.

Şafii mezhebinde olmasına rağmen, amelde dört hak mezhebin fıkıh bilgilerini çok iyi öğrenip, dört mezhepte de alim olmuştur. Ebu Cafer Taberi, birçok ilimde mütehasıs olduktan sonra, ilmini insanlara sunmuş ve Bağdat'ta on sene Şafii mezhebine göre fetva vermiştir.

Bizlerin Yanında bir derya olan Alimler bile kendi ilimlerini insanlara kanıtlayınca ya kadar belli bir mezhebi taklit etmişler ve o mezhebe göre fetva vermişlerdir. Nitekim müctehit olmayan insanların (yani bizlerin) günümüzde mezhepleri yok saymaları veya mezhepsiz olmaları oldukça

oldukça vahim bir durumdur. Nitekim Ayetlerden ve Hadislerden hüküm çıkarmak bir ömür verilse zor elde edilebilecek bir yetenektir. Günde kırk sayfa yazan Âlimler yeri geldiğinde mezheplere bağlı kalmışken, günde kırk sayfa okuyamayan bizlerin, hele ki bu haramların şirklerin içerisinde ilim talep etmek bir hayli zor-ken, mezhepsiz olmak olacak iş değildir.

Ebu Cafer et-Taberi (rh), sadece Allah rızası için çalışmış ve İslamiyet'i öğrenmek ve öğretmek için çaba göstermiştir. Din ve ilim zenginliğini tercih eden Ebu Cafer et-Taberi (rh), dünyaya ehemmiyet vermeyip, harama düşmekten hep korkmuştur. Öte yandan ömrünü sadece ilim öğrenmek, öğretmek, ibadet edip, kitap yazmakla geçirmiştir. Ebu Cafer Taberi çok kitap yazmış ve ömrüne bölündüğünde (doğumundan ölümüne kadar) her güne 14 sayfa düşmektedir. Ebu Cafer et-Taberi (rh), 19 Şubat 923 yılında Bağdat'ta yaşama gözlerini yummuş ve düşmanları çok olduğundan dolayı, defni sessizce vefat ettiği evde gerçekleştirilmiştir. Allah (cc) rahmetiyle muamele etsin.

İmam Taberi (rh) çok güzel konuşan, iffetli, giyimi temiz ve davranışları çok zarif, samimi, talebelerine ve diğer insanlara karşı bir dost ve baba gibi davranan, zühd ve takva sahibi, her işini ciddiyetle ele alan, düzenli bir hayatı olan ve zamanını çok iyi değerlendiren bir şahsiyetti.

Tam olarak bir davetçide olması gereken vasıfları da üzerinde toplamış, böylece insanlarla gerek münakaşalarda gerek irşad çalışmalarında etkileyici bir üsluba sahip olmuştur. İnsanların bir davetçiyi dinlemesi için ondaki olgunluğa ve güzel üsluba şahit olmaları gerekir ki etkilenip söylediklerini idrak etmek için çaba gösterebilirler. İlimden önce güzel bir ahlak sahibi olmalıyız ki etrafımızdaki kişilere ilmimizin bir faydası olsun.

Ebu Cafer et-Taberi (rh) özellikle tefsir ve tarih alanında ünlü olup, tefsiri ile tanınmıştır. Cami-ul-beyan et-te'vil-ül-Kur'an adlı bu eseri, Ashab-ı kiramın ve Tabii'nin rivayetlerini toplayan en geniş tefsirlerdendir. Tarih kitabı ise başlıca tarih kaynak kitaplarından sayılmaktadır. Daha birçok eseri vardır ancak ben kaynak olarak kullanılan bu iki eserinden kısaca bahsetmek istiyorum;

Cami-ul-beyan Et-te'vil-ül-Kur'an :

Taberi (rh), eserine "Tefsir" değil de "Te'vîl" adını vermiştir. Ayetleri tefsire başlarken de aynı isimlendirmeyi sürdürür. Câmiu'l-Beyân, rivayet tefsirlerinin ilki ve en önemlisi sayılır. Kendinden sonraki rivayet tefsirlerinin kaynağı durumundadır. Ancak dirayet tefsiri yönünden de küçümsenemeyecek derecede bilgiler ihtiva eder. Subkî'nin et-Tabakâtu'l-Kubrâ'sında kaydettiğine göre Taberî, bu tefsirini çok uzun kalem almış fakat yine kendisi daha sonra kısaltarak bugünkü hacmine indirmiştir.

İmam Taberi bu tefsiri yazarken dikkat ettiği nokta, ayet hakkında bütün görüşleri tefsirinde toplamaktır. Bundan dolayı Kitabında zayıf hatta uydurma hadisler de olabilmektedir. Ancak kendisinin de söylediği gibi, kitabına yazdığı görüşlerin hepsine katılmamaktadır. Bundan dolayı tefsiri kapsayıcılık bakımından üst düzeydedir. Tabi bununla birlikte, tefsirde görüşleri kabul edilmeyenleri de elemeyi unutmamıştır.

Tefsir Kitabında Kullandığı Metot:

İmam Taberi (rh), ayetin tefsiri ile ilgili olarak kendine ulaşan muhtelif rivayetlerden birbirini destekleyenleri aynı anlamda olan veya birbirini tamamlayan rivayetleri peş peşe senetlerini de zikrederek serdeder. Bu rivayetlerde "merfû,

mevkûf, maktû hadis" (Hz. Peygamber'den, sahabeden, tâbiinden nakledilenler) sırasına riayet eder. Eğer bu ayetin tefsirinde birden fazla görüş varsa, bu görüşleri ve delilleri olan rivayetleri ayrı başlıklar altında verir. İhtiyaç duyduğu yerde ayetlerin gramer tahlillerine girer, ayetlerden çıkarılacak fikhî hükümlere, bu fikhî hükümlerin dayandığı delillere temas eder, bu hükümlerden tercih ettiklerine ve tercihinin sebep olan delillere işaret eder.

Bu eser, âlimler tarafından çok beğenilmiş ve insanlar Taberi tefsirini ilk önce kopya etmiş, daha sonra huzuruna gelip onun ağzından açıklamasıyla birlikte dinleyerek kendi yanlışlarını düzeltmişlerdir. Böylece yüzlerce âlim kendisinin öğrencisi olmuş her biri en az birer tane Taberi tefsiri yazarak, Taberi'nin ilminin yayılmasına vesile olmuşlardır.

Târîhu'l-Umem ve'l-Mülûk:

İmam Taberi'nin (rh) doğuda ve batıda haklı bir şöhrete ulaşmasına ve "Tarih Babası" ünvanı verilmesine sebep olan genel tarihidir. İmam Taberi (rh) bu eserinde Âdem'in (as) yaratılışından kendi zamanına kadar olan olayları rivayet senetleriyle birlikte kaydetmiştir. Tarih ilminde en önemli kaynaklardan biri olarak kabul edilir. Daha sonra gelen tarihçiler onun verdiği bilgileri ya aynen almış, ya da özetleyerek vermişlerdir. Birçok dile ve Türkçe'ye de tercüme edilmiştir.

Yazımı İmam Taberi'nin (rh) sözleriyle bitirmek istiyorum:

"Cennet, Allah'ın kalıcı bir vaadidir. Her çağda ve her mâmurede Müslümanların ümididir. Aynı zamanda onlar bu vadin gerçekleşmesi için gayret sarf etmekle sorumludurlar. Ta ki Allah'ın dâvetini bütün insanlara tebliğ etsinler. Allah'a karşı takva sahibi olmakla kendilerini

yükümlü görsünler; böylece Allah da onlara yardım etsin, onları güçlendirsün, yeryüzünde ayaklarına sebat versin ve Allah'ın vaadini gerçekleştirecek İslâm askerleri olsunlar. Allah'tan dileğimiz odur ki, bizi kendi askerlerinden kılsın. Bizleri hem kendi düşmanlarımıza hem de O'nun düşmanlarına karşı galip ve muzaffer eylesin." (Âmin)

Sem'ânî, Taberi (rh) hakkında söz ederken şu satırları yazıyor:
"İmam Taberi gerçek bir uzmandı. Çağdaşlarından hiçbirinin ulaşmadığı derecede geniş bir ilme sahipti. Kıraat ve tefsirde çağının biricik ustasıydı. Düşmanları bile onun hadis ilmindeki geniş yetkisini itiraf ediyorlardı. Hadisleri konularına göre tasnif etmişti. Tarihteki bilgisi ise bunlardan daha az değildi. Kendisi hayret edilecek derecede çalışkandı. Her gün kırk kâğıt yazmak üzere kırk yıl düzenli olarak çalıştığı söylenmektedir."

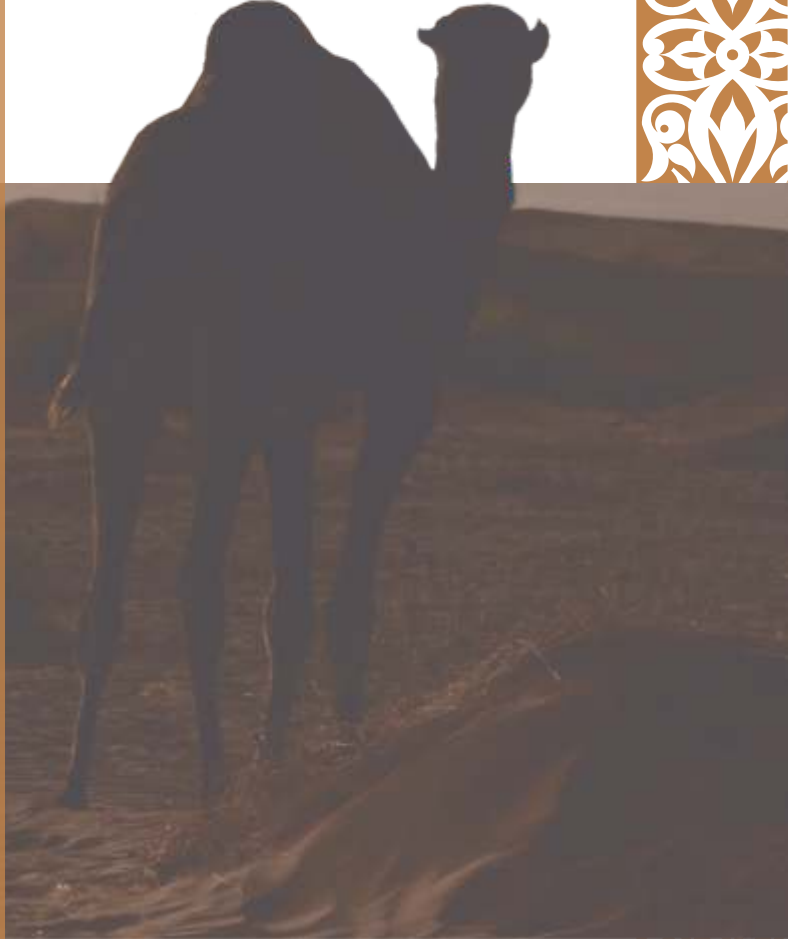
Sabahleyin evinde çalışmalarına başlar, ikindiye kadar telif ve tasnif işiyle uğraşırdı. İkinci namazı için camiye gider, akşam namazına kadar talebelere ders verir, kitaplarını ya kendisi okur ya da talebelerinden birine okuturdu. Akşam namazından sonra bilhassa fikhî konuların ele alındığı ders halkasını toplar, yatsıdan sonra evine çekilir, te'lif çalışmalarını geceleri evinde sürdürürdü.

MÜSLÜMANIN TEVEKKÜL ANLAYIŞI

Bilal Özbuğday

bilalozbugday@takvadergisi.org

Allah Rasulü (sav) Mekke'den Medine'ye hicret edeceğinde, Ebubekir (ranh) ile yola çıktı. Yola çıkmadan önce yapmış olduğu, almış olduğu birtakım tedbirler vardı. Efendimizin hicretinden birden fazla ders çıkarılması mümkündür. Ancak bu yazımızda sadece bir tanesini kısmen izah etmeye çalışacağım. Bu da Müslümanların tevekkül anlayışlarının nasıl olması gerektiğidir. Efendimiz hicret öncesinde ve esnasında birtakım tedbirler almıştır.

Örneğin Ebubekir'in (ranh) evine öğle saatlerinde Mekkeli müşriklerin asla dışarıya çıkmayacakları sıcak vakitte gitmişti. Daha sonrasında Medine tarafına değil de önce tam tersi istikamete yol aldı. Bununla birlikte kendilerine bir rehber tuttu, bu rehber ile kararlaştırmış oldukları vakitte buluştular ve yolun geri kalan kısmını farklı bir rota üzerinden kat ettiler. Yine Mekke içerisinden haberleri getirmesi için Ebubekir'in (ranh) oğlunu görevlendirdi. Bununla birlikte Ebubekir'in (ranh) kızını kendilerine erzak temin etmesi ve bir kölesinin ise kendilerinin izlerini silmesi için tayin etti. Allah Rasulü (sav) bu kadar tedbir almış olmasına rağmen Ebubekir ile Sevr mağarasında iken Mekkeli müşrikler tarafından yakalanacaklardı. Ancak Allah Teâlâ'nın yardımı ile bundan kurtuldular. Oradan çıktıktan sonra Medine'ye yol alırken arkalarından Suraka bin Malik kendileri hakkında müşrikler tarafından belirlenen ödüle ulaşabilmek

için onlara yetiştirdi. Ancak Allah'ın yardımı ile efendimizi ve yol arkadaşlarını ele geçiremedi. Rasulullah'ın (sav) hicretinden yukarıda da belirttiğimiz gibi birçok ders çıkarılabilir.

Ancak çıkarılacak derslerin en önemlilerinden birisi Allah Teâlâ'ya hakkıyla tevekkül etmek, O'na karşı hüsnü zan beslemek ve bu tevekkülün ve hüsnü zannın asla amelsiz olmayacağını anlamaktır. Rasulullah (sav), Allah tarafından yardım göreceğini bilmesine rağmen hatta birçok yerde, birçok savaşta ve birçok dara düşmüş olduğu yerde kendisine bizzat yardım etmiş olmasına, bunu gözleriyle görmüş olmasına rağmen yapması gerekenlerden asla vazgeçmemiştir. Alması gereken tedbiri en başından almıştır. Hatta bir tedbirle yetinmemiş, bir sebeple kalmamış, birden fazla tedbire ve sebebe dayanmıştır.

Efendimiz bize amelsiz ve sebepsiz tevekkülün olmayacağını hicreti ile öğretmiştir. Bizler tevekkülü yanlış anlamakta ve yanlış yorumlamaktayız.

Peki nedir tevekkülün manası? Tevekkül; sebeplere sarılmak suretiyle kişinin işlerinde nihayeti, velisi olan Allah'a bırakmasıdır.

Bu tanımlamada veli lafzını özellikle zikrettik. Çünkü veli demek kişinin kendisine sormaksızın, danışmaksızın o kişi ile alakalı karar veren ve uygulayan kişidir.

Örneğin bizler çocuklarımızın velisiyiz. Yani çocuklarımıza sormadan, danışmadan onlarla alakalı kararlar alırız. İşte Allah Teâlâ da müminlerin velisidir. Yani onlar ile alakalı onlara sormadan kararlar alan merciidir. Çünkü kulları için hayrın ne olduğunu, onlar adına en hayırlının ne olduğunu kendisi bilir. Çünkü ilmi ile her şeyi kuşatmıştır.

İşte kul bir iş yapacağında Allah Teâlâ'nın yarattığı sebepleri yerine getirir, sonrasında ise bu işin neticesini kendisine sormadan kendisi adına karar verebilecek olan Allah Teâlâ'ya bırakır. İşte bu tevekküldür.

Tevekkülün dindeki yeri önemlidir. Kulun ihtiyatına bırakılmış bir mesele değildir. Daha açık bir ifade ile tevekkül, kulun imanı ile birebir ilişkili bir konudur. İman sahibi insanlar ancak Allah'a tevekkül ederler. İşlerini Allah bırakmayanlar ise kalplerinde iman olmayan ya da imanın kalplerine tam yerleşmediği insanlardır.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَقَالَ مُوسَىٰ يَا قَوْمِ إِن كُنتُمْ آمَنتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُسْلِمِينَ

"Mûsâ, "Ey kavmim! Eğer siz gerçekten Allah'a iman etmişseniz, eğer O'na teslim olmuş kimseler iseniz, artık sadece O'na tevekkül edin" dedi."¹

Başka bir ayette ise şöyle buyurmaktadır;

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَانْكُمُ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ

"Korkanların içinden Allah'ın kendilerine nimet verdiği iki adam şöyle demişti; "Onların üzerine kapıdan girin. Oraya girdiniz mi artık siz kuşkusuz galiplersiniz." Eğer mü'minler iseniz, yalnızca Allah'a tevekkül edin."²

Bu iki ayette de tevekkül imana bağlanmıştır. Bununla birlikte her iki ayetin öncesine baktığımızda İsrailoğullarının döneminde Musa'nın (as) kavmi ve kendi aralarındaki diyaloglardan meydana geldiğinin farkına varırız.

Bu diyalogların ilkinde Musa'ya (as), iman etmeleri gerekirken Firavun'un zorbalığından çekinen ve bu sebeple iman etmeyen insanlara bu cümleleri ifade ettiğini anlıyoruz.

Sosyal hayattan bir örnek ile izah etmek gerekirse; örneğin rızıkınızı temin etmek için bir dükkân açtınız. Güzel bir mevkiden uygun bir dükkân kiraladınız. İçine satmak için birtakım ürünler tedarik ettiniz. Bu sebepleri yerine getirdikten sonra rızıkınızı kazanmak noktasında Allah'a neticeyi bırakırsınız. İşte bu tevekküldür. Tabi işinizde tembellik etmezsiniz, işinize sahip çıkarsınız.

Sebeplere sarılmak tevekküle mâni değildir. Ancak ortaya çıkan sebeplere insanın kalbinin tamamen meyletmesi ve o sebeplere dayanması ise tevekkül-süzlüktür. Sebeplere sarılmadan tevekkül etmek ise tevekkül değil tevaküldür. Yani tembellik, kayıtsız kalmak ve gevşek davranmaktır.

Yalnızca sebeplere sarılmak Allah'a tam manasıyla tevekkül etmemektir. Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

"Sonra da "Ey oğullarım! Bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Ama Allah'tan gelecek hiçbir şeyi sizden uzaklaştıramam. Hüküm ancak Allah'ındır. Ben O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de yalnız O'na tevekkül etsinler" dedi."³

¹ (10/ Yunus 84)

² (5/ Maide 23)

³ (12/ Yusuf 67)

Ayeti dikkatli bir şekilde okuyacak olursak; Yakub (as) oğullarına birtakım tedbirler almalarını ve sebeplere sarılma- larını tavsiye ettikten sonra, Allah'ın dile- mesi söz konusu olacak olursa; bu sebepler ve tavsiyelerin kendilerinden herhangi bir zararı def etmeyeceğini ifade etmektedir.

Tevekkül Allah'ın ilmini, kudretini, rahmetini itiraf etmektir. Rabbimiz her şeyi bilendir. Her şeye güç yetirendir. Kullarına ve tüm yarattıklarına karşı mer- hamet sahibidir.

İlmini itiraf etmek, onun her şeyi ilmi ile kuşattığını bilmektir. Bizim için hayrın ne olduğunu, şerrin ne olduğunu O bilir. Dünümüzü, bugünümüzü, geleceğimizi O bilmektedir.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا
افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

"...Rabbimiz her şeyi ilmiyle kuşatmıştır. Biz yalnız Allah'a tevekkül ettik. Ey Rabbimiz! Bizimle kavmi- miz arasında gerçekte hükmet. Çünkü sen hükmedenlerin en hayırlısısın."⁴

Bazen Allah Teâlâ bizim hayır olarak gördüğümüzü bize vermeyebilir. Yani sebepleri yerine getirmemize rağmen bizim için o sebeplerin neticesini vermeye- bilir. Ancak biz eğer hakkı ile tevekkül etmiş isek, O'nun ilminin her şeyi kuşattığını dolayısıyla hayrın O'nun tarafından bilindi- ğini, kendi ilmimizin ise yetersiz kaldığını, hatta cahil olduğumuzu itiraf ederiz.

Kudretini itiraf etmek ise, ne kadar sebeplere sarılsak da O dilemezse hiç- bir şey elde edemeyeceğimizi bilmektir.

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا
هُوَ أَخَذَ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

"İşte ben hem benim hem sizin Rabbiniz olan Allah'a dayandım. Yer- yüzünde bulunan hiçbir canlı yoktur ki, Allah, onun perçeminden tutmuş olmasın. Şüphesiz Rabbim dosdoğ- ru bir yol üzerindedir."⁵

Zahiri sebepler kulun bir hayra ya da şerre ulaşması adına ortaya çıkmış olsada hayır ve şerrin meydana gelmesi Allah'ın elindedir. O'nun kudretindedir. O dilemedikçe ne bir hayır ne bir şer, musi- bet isabet etmez.

Rahmetini itiraf etmek ise, bizim için hayrın ne olduğunu tam bilemediği- mizden bazen bizlere bir şey vermeme- sinin de rahmetinden olduğunu bilmek- tir. Çünkü Rabbimiz hikmet sahibidir. Yerli yerince işleri yapandır. Bu da rah- metinden kaynaklıdır.

قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ
عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْمَعَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا
رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

"De ki: "Şu göklerdeki ve yer- dekiler kimindir?" "Allah'ındır" de. O, merhamet etmeyi kendine gerekli kıldı. Andolsun sizi mutlaka kıya- met gününe toplayacak. Bunda hiç şüphe yok. Kendilerini ziyana uğra- tanlar var ya, işte onlar inanmazlar."⁶

Bazen bir insanı yoklukla imtihan etmesi, bazen hastalıklar vermesi, bazen bir musibet ve imtihan gönder- mesi O'nun rahmetindendir. Yokluk ve darlık imtihan olduğu gibi genişlik ve zenginlik de bir imtihandır. Allah Teâlâ

⁴ (7/ Araf 89)

⁵ (11/ Hud 56)
⁶ (6/ En'am 12)

kulları adına her iki hali de takdir ettiğinde rahmetindendir. Vermemesi ahretimizde halimizin iyi olması için ya da yaptığımız hatalardan dünyada dönmemiz için olabilir.

Tevekkül kavramı genelde toplumumuz da ve Müslümanların içerisinde yalnızca rızık konusunda anlaşılmaktadır. Yani tevekkül denilince rızık konusunda tevekkül etmek günümüzde daha ön plana çıkmaktadır.

Hâlbuki tevekkül hayatın tüm alanlarında söz konusudur. Özellikle yazımızın başında Rasulullah'ın (sav) hayatından hareketle ifade ettiğimiz İslami hareket konusunda.

İslami hareketin içerisinde yer alan davanın erleri olan kişiler, yapmaları gerekenler konusunda Allah'ın yaratmış olduğu sebepleri yerine getirerek neticeyi O'na bırakacaklardır. Dava erlerinin yapmaları gereken şey çabalamaktır, üstlerine düşen hususları yerine getirmektir. Bulundukları durum neyi gerektiriyorsa onu yerine getirmelidirler.

Tağutlar tarafından birtakım olumsuzluklar önlerine çıkabilir. Ancak onlara düşen şey bulundukları zaman ve dönem neyi gerektiriyorsa İslami hareket adına onu sunmaları ve yerine getirmeleri, sonrasında ise Allah'a tevekkül etmeleridir.

Bu olumsuzluklar bazen Müslümanların kendi aralarında da vuku bulabilir. Yine Müslüman bir ferde gereken şey şeriatın kendisine emrettiğini yapması, tarihi tecrübeyi göz önünde bulundurması ve Rabbine tevekkül etmesi olacaktır.

Rabbim bizleri hakkıyla tevekkül eden kullarından eylesin. Âmin...

EL-VEKÎL

الوكيل

Yarattıklarının bütün işlerine kefil olan,
işlerini kendisine bırakanların isteklerini
en iyi şekilde yerine getiren.

TEVESSÜL KONUSUNDA ORTAYA ATILAN ŞÜPHELER

Ali Mücahit Orakçı

alimucahitorakci@takvadergisi.org

Allah'a hamd Rasulüne ve ona güzellikle uyanlara salat ve selam olsun. Bundan sonra: Tevessül konusunda aşırıya gidip meşru tevessülün dışına çıkanlar her bidat sahibinin yaptığı gibi kendilerince bu yaptıkları amelleri birtakım delillere (!) dayandırmaya çalışıyorlar. Onların bidatlerine delil aramaları, aslında bidatçi bile olsalar din hususunda bir şey ortaya atılıyorsa bu hususun delile dayanması gerektiğini biliyor olduklarını ve bizim bidatlere karşı sert tutumumuzun ne kadar doğru olduğunu gösterir. Bu yazımda, tevessül hususunda sünnetten sapmış olanların itirazlarını ve şüphelerini incelemeye çalışacağız. İnceleyeceğimiz itirazlar ve şüpheler falanca oğlu filanca'nın falanca isimli kitabında dediği söz olmayacak. Çünkü hiçbir insanın -alimde olsa- sözü hüccet değildir.

İnceleyeceğimiz şüpheler, muhaliflerimizin ilimsizce hevalarına uyarak ortaya attıkları bazı müteşabih hadislerdir.

Şu hususa bir daha vurgulamak gerekirse: Bizler tevessülü kesinlikle inkâr etmiyoruz. Aksine Kur'an ve sünnette tevessülün var olduğuna inanıyoruz. Kur'an ve sünnete dayanan meşru tevessülün çeşitlerini bir önceki yazıda incelemiştik.

Tevessülde aşırıya kaçan ve böylelikle bidat ve küfre kapı açanların şüpheleri:

Birinci Şüphe: Dillerinden düşürmedikleri en önemli şüpheleri Ömer (ra) yağmur duasında Rasulullah'in (sav) amcası Abbas (ra) duası ile tevessülde bulunması.

Öncelikle hadisin tam metni şu şekilde:

۳- [عن أنس بن مالك: أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، كَانَ إِذَا قَحَطُوا اسْتَسْقَى بِالْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، فَقَالَ: اللَّهُمَّ إِنَّا كُنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّنَا فَتَسْقِينَا، وَإِنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِعَمِّ نَبِيِّنَا فَاسْقِنَا، قَالَ: فَيُسْقَوْنَ.

Enes (ra) rivayet ettiğine göre Ömer ibni Hattab (ra) kıtlık olduğu zaman Abbas bin Abdulmuttalip ile yağmur duasına çıkardı ve şöyle derdi:

"Allah'ım biz nebimizi vesile ediniyorduk ve sen bize yağmur yağırdıyordun, bugün ise nebimizin amcası ile tevessülde bulunuyoruz bize yağmur yağdır." Allah (cc) yağmur verirdi.¹

Diyorlar ki: Ömer (ra) Abbas'ın (ra) zatını ve Allah katındaki makamını vesile edinerek yağmur duasına çıktı ve sahabeler de bu hususa itiraz etmedi. Yani Ömer (ra) duasında Abbas'ın (ra) yüzü suyu hürmetine Allah'tan (cc) yağmur istedi ve sahabe de bunu onayladı.

Biz ve muhaliflerimizin kabul ettiği ortak nokta, Ömer'in (ra) "Biz senin Nebinle tevessülde bulunuyorduk. Şimdi ise Nebimizin amcasıyla sana tevessülde bulunuyoruz." Diyerek tevessülde bulunmasıdır. Ancak, Ömer'in (ra) sözünde hafzedilmiş/çıkarılmış bir yer var. Bu zikredilmeyen ibare, ya "Biz Senin Nebi'nin (makamı) ile sana tevessülde bulunuyorduk. Şimdi de sana, Nebimizin amcasının (makamıyla) tevessülde bulunuyoruz." ibaresidir ki bu onların görüşüne göredir; ya da şöyledir: "Biz Sana, Senin Nebi'nin (duasıyla) tevessülde bulunuyorduk. Şimdi de Senin Nebi'nin amcasının (duasıyla) tevessülde bulunuyoruz." Şeklinde ve bu ehli sünnetin görüşüdür.

Bu hadiste ilk dikkat edilmesi gereken cümle "biz daha önce Rasulullah ile tevessülde bulunurduk" cümlesidir. Bu hadisin ve Ömer'in (ra) bu söz ile neyi kastettiğini anlamak için yine sünnete müracaat etmeliyiz. Zira bir nassın anlaşılmasında ilk önce takip edilmesi gereken metot yine bu nassı açıklayan başka naslara müracaat edilmesidir.

¹ (Buhari, 1010)

Şu iki sorunun cevabı önemlidir:

1- Sahabeler Rasulullah hayatta iken kıtlık dönemlerinde her biri kendi evlerinde ya da başka yerlerde toplu bir şekilde "Allah'ım nebinin yüzü suyu hürmetine yağmur yağdır" diye dua ettiler mi?

2- Yoksa Rasulullah'ın (sav) yanına gidip ondan sıkıntılarını gidermesi için Allah'a (cc) dua etmesini mi istiyorlardı?

Sünneti baştan sona okuyanlar, birinci sorunun cevabına "evet" diyecek tek bir delil bulamazlar. Yani sahabe Rasulullah'ın (sav) gıyabında onun makamı ve Allah (cc) katındaki değerini vesile edinerek Allah'tan bir şey istememiş ve dua etmemişlerdir.

Ancak ikinci sorunun cevabına gönül rahatlığı ile "evet" diyebiliriz. Çünkü onlarca rivayette Ashabı kiramın Rasulullah'tan (sav) kendileri için dua etmesini veya kendi dualarının Allah (cc) katında kabul olması için yine nebinin Allah'a (cc) dua etmesini istemişlerdir.

Ayşe annemizin rivayet ettiği hadis bu hususa örnektir:

"İnsanlar Rasulullah'a (sav) gelip yağmur yağmadığını şikâyet ettiler. Rasulullah'da (sav) namazgâha bir minber koymalarını buyurdu. İnsanların namaz yerine/musallaya çıkacağı günü söyledi. Sonra Rasulullah (sav), tam güneşin bir ucu görünürken gelip minberin üzerine oturdu önce tekbir getirdi, sonra Allah'a hamd ederek söyle dedi: "Siz, beldelerinizde yağmur olmadığını, yağmurların her zamanki yağış zamanından geciktiğini söyleyip şikâyet ettiyseniz, Allah size, O'na dua etmenizi emretti. O'na dua ediniz. O, size karşılık vereceğine söz verdi."²

Ayrıca başka rivayetlerde Abbas'ın (ra) kendisine teveşşülde (dua etmesi talebinde) bulunulunca yaptığı duayı da görmekteyiz. İbn-i Hacer şöyle diyor:

"Zübeyr b. Bekkar, el-Ensab adlı eserinde Abbas'ın dua ediş sıfatını ve vaktini açıklamıştır. Hadisin isnadını zikrederken belirttiğine göre, Ömer (ra), Abbas'a (ra) teveşşül edince Abbas (ra) şöyle dua etti:

'Allah'ım! bela ve musibetler ancak günahlar yüzünden iner ve ancak tövbeyle kaldırılırlar. Bu insanlar, senin Nebine yakınlığımdan dolayı benimle, sana yöneldiler. Ellerimizi, günahlar ile sana uzatıyor ve alınlarımızı tövbe ile senin için secdeye koyuyoruz. Bize yağmur gönder!' Sonra devamla diyor ki; "Gökten yağmur, dağlar gibi indi. Öyle ki yeryüzü bereketle doldu ve insanlar hayat buldular."³

Bu hadiste ilk olarak Zübeyr b. Bekkar'ın beyanıyla, teveşşülün Abbas'ın (ra) zatına değil, duasına olduğunu anlıyoruz. Bu açıklama, Ömer'in (ra) teveşşülünün Abbas'ın (ra) duasına değil kendisine olduğunu savunanlara güzel bir reddiyedir. Yoksa, Abbas'ın (ra), Ömer (ra) dururken kalkıp yeni bir dua yapmasının bir anlamı olmazdı.

İkinci şüphe: Âmâ hadisi

Ömer'in (ra) Abbas'ın (ra) duasına teveşşül ettiğini ve bu hadisin gaypta olan bir kimsenin yüzü suyu hürmetine Allah'tan (cc) istenilmesinin caiz olduğunu söyleyen bidatçilerin lehine değil aleyhine delil olduğunu aktardık. Bu kesimin sürekli dillendirdikleri ikinci delil (!) ise âmâ hadisidir. Âmâ hadisi salih kişilerin zatını vesile edinerek dua etmeye mi yoksa salih kimselerden dua istemeye mi delalet etmektedir? inceleyelim.

² (Ebu Davud, (1173). "Bu hadis gariptir" dedi. Isnadı ceyyiddir. Sahih-i Ebu Davud, 1064)

³ (Fethu'l-Bârî'de (3/150) İbn Hacer el-Askalani rahimehullah'in zikrettiği rivayettir.)

Ahmed b. Hanbel'in ve diğerlerinin, âmâ bir adamla ilgili olarak sahih bir senetle Osman b. Hanif'ten rivayet ettikleri hadis şöyledir:

«أَنْ رَجُلًا ضَرِيرَ الْبَصَرِ أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: ادْعُ اللَّهَ أَنْ يَعْافِيَنِي. فَقَالَ: إِنْ شِئْتَ أَخَرْتُ ذَاكَ فَهُوَ خَيْرٌ، وَفِي رِوَايَةٍ: إِنْ شِئْتَ صَبِرْتُ فَهُوَ خَيْرٌ. قَالَ: فَادْعُهُ. قَالَ: فَأَمَرَهُ أَنْ يَتَوَضَّأَ فَيَحْسَنَ وُضُوئَهُ، وَيُصَلِّيَ رَكَعَتَيْنِ وَيَدْعُو بِهَذَا الدُّعَاءِ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ، وَأَتُوجِّهُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ، يَا مُحَمَّدُ إِنِّي تَوَجَّهْتُ بِكَ إِلَى رَبِّي فِي حَاجَتِي هَذِهِ فَتَقْضِ لِي، اللَّهُمَّ شَفِّعْهُ فِي، وَشَفِّعْنِي فِيهِ، قَالَ: فَفَعَلَ الرَّجُلُ فَبَرًّا».

"Âmâ bir adam, Allah Rasulüne gelir ve der ki: 'Benim için Allah'a dua et de Allah bana şifa versin.' Allah Rasulü'de ona, 'Eğer dilersen senin için dua ederim, dilersen de bu duamı senin için tehir ederim ki bu senin için daha hayırlıdır.' der. (Bir başka rivayete göre de 'Eğer dilersen sabredersen, bu senin için daha hayırlıdır.' der.) Adam, 'Allah'a benim için dua et.' der. Allah Rasulü'de (sav) ona, önce güzelce abdest alıp iki rekât namaz kılmasını, sonra da şu şekilde dua etmesini emreder:

'Allah'ım! Senden diliyorum ve Nebin ile, rahmet Nebisi ile sana yöneliyorum. Ey Muhammed! İhtiyacımı gidermesi için seninle Rabbime yöneliyorum. Allah'ım, O'nu benim için şefaâtçi kıl! Beni de onun için şefaâtçi kıl! Adam, Rasulullah'ın dediğini yerine getirdi ve gözleri iyileşti."⁴

Bu hadisin, salih insanların zatı ile tevessül edilebileceğine delil olduğu iddia edilmekte. Ancak hadiste apaçık görüldüğü gibi âmâ adam Rasulullah'a (sav) gelip ondan dua istemiştir. Muhalliflerimizin anladığı anlamda zatı ile tevessül caiz

olsaydı, adam nebiye gelmeden de "ey Allah'ım Rasulullah'ın yüzü suyu hürmetine, onun senin katındaki değeri için gözlerime şifa ver" demesi yeterli olurdu.

Bu hadiste tevessül kast edilse bile, burada kast edilen tevessül bidat ehlinin anladığı anlamda değil bilakis geçmiş tarihten beri Arapların anladığı ve günlük hayatlarında uygulaya geldikleri tevessüldür. Onların tevessülünün örneği şudur: bir kimsenin üst rütbeli -müdür, komutan vb.- birine ulaşmak istediği vakit, ulaşmak istediği rütbeli kişiyi tanıyan birisinin yanına gidip, "benimle görüşmek istediğim başkan arasında aracı ol" demesi ve o aracının başkana gidip vesile olması şeklinde olmakta idi ve günümüzde de bu böyle devam etmektedir.

Eğer birisi, "Ben, falan kimseye tevessül ettim." derse, bu sözden anlaşılan, ikinci bir adama (aracıya) gitmiş olduğu, onun da birinci adam (yetkili) ile, ihtiyacının giderilmesi için konuştuğudur. Durum böyleyken hiç kimse, bundan, yardım isteyen kişinin işi görecek asıl sorumluya giderek "yardım istenen" kişiyi kasıtlı, "Falan aracımın hakkı için veya onun senin nezdindeki hatırı için ihtiyacımı gör." demek istediğini çıkaramaz.

Rasulullah'ın (sav) âmâ adama öğrettiği ("Allah'ım! Senden diliyorum ve Nebin ile, rahmet Nebisi ile sana yöneliyorum") bu kelimelerin anlamını hadisin ilk bölümünden rahatlıkla anlıyoruz. Yani "rahmet nebisi ile sana yöneliyorum" ifadesinin "sana rahmet Nebisinin benim için yaptığı dua ile yöneliyorum" anlamında olduğunda bir şüphe yoktur.

⁴ (Ahmed b. Hanbel, Müsned'de 4/138; Tirmizi, 4/281-282; İbn Mace 1/313. Hepsi de Osman b. Ömer yoluyla rivayet etmişlerdir. Tirmî bu hadis için "Hasen-sahih" demiştir.)

Ayrıca yine bu kesim, "Allah'ım, Onu benim için şefaathçi kıl! İfadesini sürekli zikredip kendilerine delil olduğu vehmine kapılıyorlar. Ancak hemen devamında "Beni de onun için şefaathçi kıl!" ifadesini hiç zikretmiyorlar. Çünkü ilk etapta birinci ifadede, âmâ adamın duasında Rasulullah'ın (sav) zatını vesile ettiği anlaşılrsa da hadisi bir bütün olarak ve ulemanın tefsirlerine bakarak anlamaya çalışır isek, âmâ adamın Rasulullah'ın (sav) zatı ile değil de duası ile teveşsülde bulunduğunu apaçık anlarız.

"Allah'ım, benim hakkımda gözlerimin iyileşmesi için onun şefaathini kabul et (yani duasını kabul et)." anlamındadır. Çünkü şefaath dua demektir.

Âmâ adamın Rasulullah'a (sav) şefaathçi olması ise, nebinin kendisi için yaptığı duanın makbul olması adına kendisinin (âmânın) yaptığı duadır. "Onun benim gözü-mün iyileşmesi hakkında ki duasını kabul et" anlamındadır.

Üçüncü Şüpheleri: Makamı yüksek olan bir krala veya bir öndere ulaşmak için aracı gerekmekte, Allah'ın (cc) makamı en yüce olandır. Bundan dolayı Allah'a (cc) yakın olan salih kulları aracı edinmemiz gerekir.

Bu şüphe ile bidat ehli, bu taifeyi adeta ele veriyor. Bu dalalet ehli kendi mezheplerini müteşabihin üzerine bina etmeye utanmıyor, aksine daha çirkin bir yol izleyip batıllarını tashih etmek için Allah'ı (cc) mahlukata benzetiyorlar.

Halbuki Allah (cc) kendisini Kur'an'ı kerimde şu şekilde vasıflandırıyor:

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

"İlkin yaratıp sonra onu iade eden O'dur. Bu, O'nun için pek kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce misal O'nundur. Ve O; Aziz'dir, Hakim'dir".⁵

Başka bir ayette ise şöyle buyurmaktadır:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

"O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir."⁶

Sonuç olarak:

Tevessül dinde vardır. Dinde var olan bir amelin sınırlarını ve yapılış şeklini yine din belirler. Muhkem olan şeyler müteşabih naslar ile değiştirilemez. Allah'ın (cc) kullarına herkesten daha yakın olması ve aracısız ona dua edilmesi Kur'an ve sünnette muhkem olandır. Yukarıdaki bazı yönlerde çekilebilecek olan yani müteşabih olan naslara tutunup muhkemi terk edip toplumu şirk çukuruna çekmek ise şeytanın bir oyunudur. Kaldı ki bu hadisler hakkında da alimlerimiz gerekli izahatı yapmışlardır. Allah (cc) en doğrusunu bilendir.

⁵ (30/Rum, 27)

⁶ (42/Şura 11)

Bizi Twitter'da Takip Edin!

<https://twitter.com/takvadergisi1>

GÜZEL AHLAK

Erhan Yıldız

erhanyildiz@takvadergisi.org

Müslüman toplumların ıslahı fertlerin ahlâkının ıslahına bağlıdır. Bu sebeple her birimizin ahlâkını gözden geçirmesi bulunan zafiyetleri gidermesi bu konuda samimi olup ihlasla Allah'tan (cc) yardım talep etmesi gerekir.

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم (إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَيُدْرِكُ
بِحُسْنِ خُلُقِهِ دَرَجَةَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ) رواه أبو داود.

“Şüphesiz ki bir mümin, güzel ahlâkı sayesinde, gündüz oruç tutup gece kıyamda bulunan kimselerin derecesine ulaşır.”¹

İnsanı selim bir fitratla yaratıp doğruyu bulabilmesi için ona selim fitratta Resuller gönderen Allah'a (cc) hamd olsun. Bize her haliyle örnek olup ahlakî Kur'an olan Resul'e salat ve selam olsun.

Ademoğlunun dünyaya gönderiliş amacı hiç şüphesiz Allah'a kulluktur.² Kulluk ise yalnızca namaz, oruç gibi belli ibadetlerle sınırlı değildir. Kulluk mümin kulun yaşamının bütünüdür. Yiyip içmesi de İnsanlarla ilişkisi de onlara muamelesi de kulluğa dâhildir. Hatta Rasulullah'ın (sav) bize bildirmesiyle kişinin insanlara olan muamelesi Allah'ın (cc) rızasına uygun olduğunda İslam'ın temel ibadetleri olan namaza ve oruca denk olur. Bunun ise İslam'da karşılığı güzel ahlaktır.

Ahlak; insanoğlunun fitratında var olan takva yönünün gereklerini yerine getirmesi ve İslam'ın münker olarak vasıflandığı kötülük ve çirkinliklerden uzak durup maruf olan iyilik ve güzellikleri celp etmesidir. Ahlak kişinin insanlarla ilişkisinde; Adalet ve tevazu sahibi olması, insanların ayıplarını örtmesi, hüsnü zan sahibi olup sui zandan kaçınması, insanlardan gelen eziyet ve sıkıntılara sabır ve tahammül göstermesi, güler yüz ve güzel söze, yumuşak huyluluğa ve affedici olmaya sahip olmasıdır.

Risalet öncesinde ahlakıyla bilinen Rasulullah'ın (sav) risalet sonrası ahlakî mükemmelleşmiş ve Müslümanlar için numune-i imtisal olmuştur. Öyle ki ona inananmayanlar nezdinde de ahlâkî bakımdan saygınlığından bir şey kaybetmemiştir. O konuştuğunda doğru sözlü, ticari muamele ve ortaklıklarında dürüst, insanlarla ilişkilerinde müşfik, güler yüzlü ve candan bir kişi olarak kendisinden söz ettirmiştir. Peygamber olarak görevlendirilmesinden sonra da Mekke'li müşrikler onu yalancılıkla itham etmemişler, başka sebepleri öne sürerek ona karşı çıkmışlardır. Dolayısıyla o her daim dürüst olarak bilinmiş ve kabul edilmiştir.

Ahlâkî güzellikleri şahsında barındıran ve ümmetine bu konuda örnek ve önder olan Rasulullah'ın (sav) ahlâkî güzellikleri benimsetme hususundaki gayreti, azmi ve bu doğrultudaki metotlarına dair kaynaklarımızda pek çok örnek zikredilir. Onun yaşlısından gencine, çocuğundan büyüğüne, fakirinden zenginine, erkeğinden kadınına, hüründen kölesine kısacası toplumu oluşturan herkes(im)e hatta hayvanlara ve içerisinde yaşadığı çevreye bile en güzel şekilde davranmaya çalıştığına dair, gerek Kur'an'ı Kerim'de gerekse hadis ve diğer İslam tarihi kaynaklarında pek çok sayıda bilgi mevcuttur.

¹ (Ebû Dâvûd)

² (51/Zariyat 56)

عن عبد الله بن عمرو بن العاص -رضي الله عنهما- مرفوعاً: قال: لم يكن رسول الله صلى الله عليه وسلم فاحشاً ولا متفحشاً، وكان يقول: «إن من خياركم أحسنكم أخلاقاً.»

Abdullah b. Amr b. Âs (ra) merfu olarak anlatıyor: "Rasulullah'in (sav) sözlerinde ve hareketlerinde hiçbir çirkinlik bulunmadığı gibi, çirkin olan hiçbir şeye de özenmezdi. Şöyle buyururdu: "En hayırlınız, ahlâkî en güzel olanınızdır."³

ما من شيء أثقل في ميزان المؤمن يوم القيامة من حسن الخلق

"Kıyamet gününde mü'min kulun terazisinde güzel ahlâktan daha ağır basan bir şey yoktur."⁴

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

"Sen elbette yüce bir ahlâk üzeresin."⁵

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

"Allah'ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah'tan bağışlama dile. İş konusunda onlarla müşavere et. Bir kere de karar verip azmettin mi, artık Allah'a tevekkül et, (ona dayanıp güven). Şüphesiz Allah, tevekkül edenleri sever."⁶

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

"Muhammed, Allah'ın Resûlüdür. Onunla beraber olanlar, inkârcılara karşı çetin, birbirlerine karşı da merhametlidirler..."⁷

بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ صَالِحَ الْأَخْلَاقِ

"Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim."⁸ diyerek yani bir anlamda peygamberlik fonksiyonunun ahlâkî güzellikleri anlatmak ve pratiğe dökmek olduğunu belirtiyordu. Onu kendilerine rehber edinen Müslümanlar da ahlâkî güzellikleri elde edebilmek için gayret sarf etmişlerdir.

Ahlakın Allah Rasulü (sav) ve onu takip eden ilk neslin nezdinde bu kadar önem arz etmesinin ve bazı ibadetlere denk tutulmasının bir sebebi de şüphesiz ahlakın toplumları imar etmesidir. Kişi tek başına yüz rekât namaz kılsa bunun İslam toplumuna getirisi az olacaktır. Fakat o kişi ahlâkını düzeltme noktasında gayret sarf etse ve muvaffakiyet elde etse bunun sonucu hem kişinin kendisine hem de topluma faydalı olacaktır. Ahlaklı, şahsiyetli insanlar her çağda aranan, toplumu ıslah eden örnek şahsiyetlerdir. Bunun bilincinde olan Ömer (ra) insanlar infak etmek üzere Allah'tan (cc) altın ve gümüş temenni ederken O "-Ben de, Ebû Ubeyde bin Cerrah, Muâz bin Cebel ve Huzeyfetu'l-Yemânî gibi bir oda dolusu adam isterim ki, onları, Allah yolunda görevlendireyim." diyerek herkesi duyulandıran arzunu ifade etmiştir.

İslam kaynaklarında ahlâka verilen önem ve ahlâk sahibi insanların diğer insanlar içerisindeki konumları bu kadar aşikâr iken İslâmî eğitim anlayışımızda itikat ve ibadet konularına daha çok ağırlık verilmiş, ahlâka dair konulara fazla

³ (Muttefekun Aleyh)

⁴ (Tirmizi)

⁵ (68/Kalem 4)

⁶ (3/Âli İmran 159)

⁷ (48/Fetih 29)

⁸ (Müsned)

değinilmemiştir. Bu durum da itikadî ve amelî yönden farz ve vacipleri titizlikle yerine getirmekle birlikte ahlâkî güzelliği önemsemeyen, hatta bir Müslümana hiç de yakışmayan bazı davranış biçimlerini çekinmeden işleyen kimse-lerin toplumumuzda görülebilmesine yol açmıştır. Hal böyle olunca yapılan bu hatadan dönülmesi ahlâka da itikat ve ibadetler kadar dikkat edilmesi gerekir. Çünkü itikat sağlam olmadığında kişinin ayağının kayması muhtemel olduğu kadar ahlâkî bozuk olan kişinin de itikadî ne kadar sağlam olursa olsun zamanla itikadını da kaybedeceği bilinmelidir.

Kur'ân güzel ahlâka dair özellikleri övmekte ve bunları şahsında barındıranlara cennet ve benzeri vaatlerde bulunmakta, kötü ve çirkin sayılabilecek anlayış ve davranışları ise yermekte ve bunları yapanlara karşı ise bir takım tehditlerde bulunmak-tadır.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوتَ الشَّيْطَانِ
وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوتَ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا
مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

"Ey iman edenler! Şeytanın adımlarına uymayın. Kim şeytanın adımlarına uyar, bilin ki o, ısrarla hayâsızlığı, çirkin ve kötü işleri yapmayı emreder. Eğer üzerinizde Allah'ın lütfu ve merhameti olmasaydı, sizden hiç kimse ebediyen temize çıkamazdı. Ancak Allah dilediği kullarını temize çıkarır. Allah her şeyi hakkıyla işiten, hakkıyla bilendir."⁹

Güzel ahlâk, ibadet ve inanç kural-larından uzak durmakla da söz konusu olamaz. Veya en azından ahlâken güzel kalabilmek için inanç kurallarına sıkı sıkıya sarılmak ve dinin emrettiği ibadet-leri yerine getirmek de kişilerin ahlâkî güzelliklere kavuşmasında ve dinin emrettiği tarzda her yönüyle Allah'ın (cc) rızasına uygun Müslüman haline gel-melerinde önemli bir yere sahiptir.

Müslüman toplumların ıslahı fertle-rin ahlâkının ıslahına bağlıdır. Bu sebeple her birimizin ahlâkını gözden geçirmesi bulunan zafiyetleri gidermesi bu konuda samimi olup ihlasla Allah'tan (cc) yardım talep etmesi gerekir. İtikat, ahlâk, ibadet birbirini takip eder; biri eksildiğinde diğerleri ya önemini yitirir ya da kişi tarafından tamamıyla terk edilir.

Hem dünyamızı güzelleştirecek hem ahiretimizi imar edecek İslam nez-dinde büyük öneme sahip güzel ahlâk sahabelerin olduğu gibi bizlerinde ciddi-yetle üzerinde durması gereken bir husustur. Rabbim bizleri ahlakımızı güzelleştirmeye muvaffak kılsın

Allahumme âmin...

⁹ (24/Nur 21)

DAVRANIŞIN SESİ KELİMELERDEN YÜKSEK ÇIKAR

Meryem Hafsa

Çocuğun sağlıklı bir şekilde gelişimini sürdürebilmesi, biyolojik ihtiyaçlarının yanında psikolojik ihtiyaçlarının da karşılanması ile mümkündür. Konumuz olan sevgi ise yalnızca Ademoğlunun değil bütün canlıların temel ihtiyaçlarındandır. Hayvanlar dahi ebeveyninin sevgi ve şefkatine muhtaçtır fakat bu ihtiyaç insanda çok daha fazladır.

Sevgisiz yetişen çocukların duygu dünyaları bulanıktır. Duygusal zekâları yetersiz kaldığından ne kendi duygularını tanıyıp tanımlayabilirler ne de karşı tarafın. Bu sebeple düşünce yapıları bozuk, sağlıklı düşünemeyen katı, despot kimselere dönüşürler. Baskılanmış duygularının farkında olmayarak, hayat boyu içlerinde kanayan yaranın sızısını hissederek fakat tedavi yolunu seçemezler.

Sonuçlarının bu denli kötü olduğu sevgi yoksunluğu, temelde hepimizin kendi içinde farklı şekillerde tanımladığı bir kavram. Kimimiz sevgiyi; çocuğu en güzel şekilde yedirmek giydirmek, kimimiz pahalı oyuncaklar almak, kimimiz de her istediğini yapmak olarak tanımlıyor. Çok azımız çocuğumuzla göz teması, ten teması kurup güzel bir iletişim dili kullanarak davranışsal olarak sevgi göstermemiz gerektiğinin farkında.

İnsanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygu anlamına gelen sevgi

yalnızca sözcüklerle yeterli olmaz hatta böyle olduğunda inandırıcılığını yitirir. Fakat davranışlarımızla çok daha kalıcı, sağlam ve etkilidir. Çünkü çocukların zihni soyuta değil somuta programlanmıştır. Sözlerden ziyade olarak çocuğa gösterilen ilgi ve şefkat onun zihin dünyasına daha derin bir anlam bırakır.

Ebeveynler olarak sözlerimiz çoğu zaman davranışlarımıza yansımaz dolayısıyla çocuklarımızda istediğimiz etkiyi oluşturamayız. Bazı zamanlar duygularımızı sözcüklere dahi dökemeyiz, bu sebeple sevgi, mutluluk, heyecan gibi tabii duygularımızı baskılarız. Baskılanan bu duygularla yetiştirdiğimiz nesillerin, baskıladığı duygularla kendi çocuklarını yetiştirmesi kaçınılmazdır. Oysa Kur'an'da büyük bir ahlak üzere olduğu bildirilen¹ ve alemlere rahmet olarak gönderilen² Rasulullah aleyhisselam, her konuda olduğu gibi sevgi konusunda da insanlığa örnek olmuştur. Bütün varlıklara sevgi ve şefkatle yaklaşmış, özellikle çocuklara özel bir sevgi ve şefkat göstermiştir. Rasulullah aleyhisselam, bugün pedagogların psikologların üstünde ciddiyetle durduğu; çocukla kurulan ten, göz temasının önemini asırlar evvel ümmetine öğretmiştir.

Bilinmelidir ki çocukları sevgi ve şefkatten yoksun büyüyen bir topluluğun huzur bulması güçtür. Sağlıklı ve kişilikli bireyler oluşturmak istiyorsak, çocuklarımıza sevgi ve şefkatle yaklaşmalı, aşağılama, alay ve utandırmadan uzak durmamız gerekir. Bu konuda bizlere en güzel örnek Rasulullah'tır (sav). Çünkü onun hayatı, insanlık için ders alınacak örneklerle doludur. Bu husus Kur'an'da şöyle vurgulanmaktadır:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

¹ (68/Kalem 4)

² (21/Enbiya 107)

"Andolsun, Allah'ın Rasulünde sizin için; Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çokça zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır."³

"O" aleyhisselam çocukları sever, bunu dile getirir, heyetlerin, elçilerin uğrak yeri olan bir devletin reisi, ashabının her haliyle kendisini modellediği bir peygamber olarak davranışlarıyla da desteklerdi. Çocuklarla oynar, onlara sarılır, kucağına oturtur, hediyeler verir ve aralarında kız-erkek gibi ayırım yapmadan onlara türlü ihsanda bulunurdu. Bu konudaki rivayetler hepimizin malumudur fakat hem bu tür rivayetlerin mahiyetini hala tam idrak edememiş olmamız⁴ hem de bu bilgilerin yeniden zihnimizde canlanması ve üzerinde düşünmemiz amacıyla bir kısmına değindiğimizde fayda hasıl olacaktır.

Enes radiyallahu anh diyor ki:

"Çoluk çocuğuna Rasulullah'tan (aleyhisselam) daha şefkatli bir kimseyi görmedim. Oğlu İbrahim'in -Medine'nin- Avali semtinde oturan bir süt annesi vardı. Beraberinde ben de bulduğum halde Resulullah aleyhisselam sık sık oğlunu görmeye giderdi. Varınca, demircinin duman dolu evine girer, oğlunu kucaklar, koklar, öper ve bir süre sonra da dönerdi."⁵

Yine başka bir rivayette;

" Rasulullah'ı (sav) hutbe okurken gördüm, Hasan dizinin üstündeydi. Ne söyleyecekse halka söylüyor, sonra eğilip çocuğu öpüyor ve 'Ben bunu seviyorum.' diyordu."⁶

³ (33/Ahzab 21)

⁴ (Geçmişte olduğu gibi günümüzde de çocuklara karşı müsamahakâr davranmanın gereksiz olduğu çocuğu şımartacağı düşüncesi söz konusu olduğundan çocuk eğitiminde korku kültürü hâkim. Bu sebeple Allah Rasulü'nün çocuklarla ilişkisini anlatan rivayetlerin çoğunun ebeveynleri şaşırttığını görürüz.)

⁵ (Buhârî, Edeb, 18)

⁶ (Müslim, Fedâilü's-Sahâbe, 56)

Rasulullah aleyhisselam yine bir gün sahabelerle birlikte bir yemeğe giderken, sokakta oynayan torunu Hüseyin ile karşılaştı. Allah Resulü aleyhisselam cemaatin önüne geçti ve Hüseyin'i yakalamak için iki kolunu açtı. Hüseyin ise yakalanmamak için sağa sola kaçıyordu. Rasulullah da gülüşerek onu kovalıyordu. Sonunda onu yakaladı. Bir elini Hüseyin'in çenesinin altına, diğer elini ensesine koyup onu öptü ve ardından, "**Hüseyin benden, ben de Hüseyin'denim. Kim Hüseyin'i severse, Allah da onu sever. Hüseyin torunlardan bir torundur.**" buyurdu.⁷

Gördüğü, karşılaştığı her çocuğa selâm verir, halini hatırını sorardı. Binekle bulunduğu zaman çocukları bineğinin terkesine alır, gidecekleri yere kadar götürürdü. Çocuklarla arkadaşça konuşur, onların yanında çocuklaşır, anlayış seviyelerine göre sohbet eder ve aşağılama, utandırma olmaksızın öğütler verir, hatalarını düzeltirdi.

Çocuklarımızı kucaklamak, öpmek onlarla nitelikli zaman geçirmek, onların istediği şekilde -adeta kendimizi kaptıracak- oyunlar oynamak, onların gözünde iyi bir dinleyici olmak kadar çocuk gelişimine katkı sağlayan başka bir şey yoktur.

İnsanların bilinçli olarak yalnızlaştırıldığı dijital çağda çocuklarımızla yakın ilişkiler kurmak onların bu ihtiyaçlarını farklı yerlerden ve kişilerden karşılamasının önüne geçecektir ve gerek ergenlik öncesi gerek ergenlik döneminde çocuk, evini bir sığınak gibi görecektir. Bu da ne kadar çatışma yaşanırsa yaşasın çocuğu tıpkı bir pergel gibi merkezde/evde tutacaktır.

Ebeveynlerin çocuklarını koşulsuz şekilde sevmeleri herhangi bir başarıya yahut bir davranışa bağlı olmaksızın yalnızca çocukları olması sebebiyle sevmeleri ve bunu çocuğa bu şekilde hissettirmeleri gerekir. Aksi halde çocuk kendisi için çok değerli olan ebeveyn sevgisini kazanabilmek adına başarısızlık korkusuyla mücadele içerisine girecek, başarısız olma korkusuyla birçok hayırdan mahrum kalacaktır. Yalan söyleyerek ebeveyninin sevgisini kazanmaya çalışacaktır. Oysa çocukta her insan gibi hatakarıdır. Onunda başarısızlıkları, yanlış davranışları olacaktır. Hatta bir yetişkine göre bu oran çocukta çok daha fazladır. Çünkü çocuk, hayatı deneyimleyerek öğrenecektir. Yetişkin kadar bilgi ve birikime sahip değildir. Bu sebeple çocuklarımızdan beklentilerimizi düşürmek, istediğimiz gibi değil onlara verilmiş fitrat, kabiliyet üzere onları okumak gerekir. Yalnızca bu bile ebeveyn-çocuk çatışmalarının ciddi bir oranla önüne geçecektir. Onları her halükârda sevdiğimizi, sevgimizin bir şarta bağlı olmadığını hal diliyle göstermemiz daha sağlıklı bir psikolojiyle; hayata, çevreye duyarlı, Allah Teâlâ'nın rızasına uygun nesillerin yetişmesini sağlayacaktır.

Gayret bizden muvaffakiyet Allah'tandır.

⁷ (İbn Mace, Mukaddime 11)

DİN TÛCCARLARI

Ömer Faruk Elyasa

Yüce Kur'an Allah'ın kalamı olduğundan dolayı ayetler içerisindeki belagatı ve üslubu son derece muciz olup, hakkıyla okuyanları hayretler içerisinde bırakmakta, imani duyguları canlandırmakta ve lezzetin zirvesini yaşatmaktadır. Kur'an'ın dışında hiçbir kitap okuyucularını Kur'an gibi etkisinde bırakamaz, tesir edemez. Çünkü Kur'an, Allah'ın (cc) Rasulüne vahyettiği kelimadır; beşerî sözler değildir. Bu yüzden hiçbir kitapla ya da bir başkasının sözüne denk tutulması dahi söz konusu olamaz.

Mekkeli müşrikler Allah'ın ayetlerini işittikleri zaman bu sözlerin birileri tarafından uydurulduğunu iddia ederek inanmıyorlardı. Çünkü onların inançlarında Allah (cc) hayata karışmaz, yeryüzünde egemenliğin ve hâkimiyetin kendilerinde olduklarına inanıyorlardı. Allah'ı (cc) ise sadece "gökleri, yeri yaratır; yağmuru ve karı yağdırır vs." başka şeye karışmaz şeklinde tasavvur ediyorlardı. Allah (cc) onlara akıllarını alacak şekilde bir hitap buyurur:

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي
وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

"Eğer Kulumuza indirdiğimiz Kur'an konusunda bir reyb, bir şüphe içindeyseniz, haydi siz de onun benzeri bir sure getiriverin! Allah'tan başka şahitlerinizi de getirin! Eğer samimi iseniz. Bunu yapamazsanız ki asla yapamayacaksınız. O halde kâfirler için hazırlanan ve yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten sakının!"¹

Tarihte, Abdullah İbn-i Mukaffa diye bir adam vardı. Arap edebiyatının dâhilerinden kabul edilir. Gerçekten Arap edebiyatını iyi bilirdi. Kelile ve Dimne'yi Arapça'ya kazandıran kişidir. Günün birinde Kur'an'a benzer bir nazire yapmak istemiş. Çevresi ve şeytanı dürtüklemiş "sen bunu becerirsin, bu işi ancak içimizden sen kıvırırsın demişler". Oda tamam demiş. Şöyle hazırlığını yapmış, enine boyuna bakmış, kendini toplamış ve Kur'anı bu gözle bir daha okumuş. Benzerini yapmak adına dikkatlice Kur'anı okurken Hûd suresine gelmiş. Hûd suresinde Rabbimiz anlatır. Tufandan önce Allah göğe emretti: "Ey gök su indir!" buyurdu. Gök de bu emre imtisalen suyunu indirdi. Sonra yere emretti Allah; "Ey arz sen de su fışkırt!" Yer de suyunu fışkırttı, tamam her taraf su. Helâk olacaklar helâk olmuşlar, cezasını çekmesi gerekenler çekmişler cezalarını, artık iş bitmiş ve tufan da bitecekti. Allah birisi semaya, ötekisi de arza olmak üzere iki emir verdi.

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكَ وَيَا سَّمَاءُ اقْلَعِي

"Ey sema artık suyunu tut! Ve ey arz sen de suyunu yut!"²

Allah dedi ki göğe: "Ey gök artık suyunu tut! Ve ey yer sen de suyunu yut!" İki emir veriliyordu: Birisi göğe, ötekisi yeryüzüne. Birisi "tut!" Diğeri "yut!" Tamam hepsi bu kadar. Birisi tutmuş, ötekisi de yutmuştu suyunu ve artık yeryüzü kupkuruydu.

¹ (2/Bakara 23, 24)

² (11/Hud 44)

Kur'an'ın bu bölümüne gelince adam kara kara düşünmeye başlıyor. Sanki beynini ellerinin arasına alıyor, sıktıkça sıkıyor, kafatasını eritiyor, beynini cıvık cıvık alıyor eline ve sonra diyor ki: Eyvah! Bunu diyebilmek için semaya ve arza söz geçirmek gücünde olmak gerekiyor. Bunu diyebilmek için, Kur'an gibisini meydana getirebilmek için ancak Allah olmak gerekiyor. Ben Allah olmadığımı göre ne mümkün öyleyse? Diyor ve sonunda vazgeçiyor.³

Bu ay yazımızda, toplumları ve kitleleri hak adı altında batıla davet eden, yön veren belamaların hallerini ve durumlarını anlatan Araf suresinin 175-176. ayetleri olacaktır. Allah (cc), bizleri ayetlerden nasibi alanlardan ve amel edenlerden eylesin. Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

وَأَنذِرْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

“Onlara (Yahudilere), kendisine ayetlerimizden verdiğimiz fakat onlardan sıyrılıp çıkan, o yüzden de şeytanın takibine uğrayan ve sonunda azgınlardan olan kimsenin haberini oku. Dileseydik elbette onu bu ayetler sayesinde yükseltirdik. Fakat o, dünyaya saplandı ve hevesinin peşine düştü. Onun durumu tıpkı köpeğin durumuna benzer: Üstüne varsan da dilini çıkarıp solur, bıraksan da dilini sarkıtıp solur. İşte ayetlerimizi yalayan kavmin durumu böyledir. Kıssayı anlat; belki düşünürler.”⁴

Allah (cc) bu ayetlerde farklı insan modeli ve tipi anlatmaktadır. Kendisine tüm hakikatler ulaşmış, bilgilere vakıf, ilimde derya olmuş

bir kişiden bahsetmektedir. Vahyin hakikatini ve gerçeğini; insanlardan korkmadan, başına gelebilecek tüm tehlikelere aldırış etmeden anlatması ve tebliğ etmesi gerekirken; birtakım menfaatlerden, refahlıktan ve dünyanın çekiciliğinden ötürü nefesine ve şeytana uyarak hakikatleri örtbas eden, gizleyen, batıla hak elbisesi giydiren bir adam profili bizlere sunmaktadır.

Ayette “kendisine ayetlerimizden verdiğimiz” anlaşıldığı üzere gayb bir şahıstan haber verilerek, ismi zikredilmemiş. Eğer isminin zikredilmesi önemli ve gerekli olsaydı Allah (cc) zikrederdi. Nitekim ki bazı ayetlerde bazı isimler yer almaktadır. Hadislerde bu şahıs hakkında farklı rivayetler vardır.

Abdullah bin Mes'ud (ra) rivayetine göre; “Onlara; ayetlerimizi verdiğimiz halde onlardan sıyrılan... kimsenin haberini anlat.” ayeti hakkında o, şöyle demiştir:

“Bu, İsrâiloğullarından Bel'am bin Baur denilen birisidir. Şu'be ve birçokları da Mansur'dan bunu rivayet etmişlerdir. Said İbn Ebu Arube'nin Katade'den, onun İbn Abbâs'tan rivayetine göre; bu kişi, Sayf bin er-Râhib'dir.

Katâde, Kâb'ın şöyle dediğini nakleder: Belkâ ahalisinden birisiydi. Allah'ın en yüce ismini bilirdi ve zorbalarla birlikte Beyt-i Makdis'de otururdu. Avfî ise İbn Abbâs'tan şöyle rivayet etmiştir: O, Yemen halkından birisidir. Ona Belam denilirdi. Allah Teâlâ ona ayetlerini vermişti de o bunları terk etmişti.

Kimileri de burada anlatılan kişinin Ümeyye bin Ebi Salt olduğunu söylemişler. Bu adam da Rasulullah (sav) döneminde yaşamış bir adamdı. Bu adam da Rasulullah'ı tanıyordu, bekliyordu, hatta Rasulullah'ın özellikleri konusunda şiirler yazarak, nerede kaldı? beklenen Nebî geç kaldı diyerek onun özlemini terennüm ediyordu. Nihâyet Allah'ın Rasulü Mekke'de Kureys içinden zuhur edince de Rasulullah hakkındaki tüm bu bilgilerinden sıyrılarak gurura, kibre kapılarak ona imandan vazgeçiverdi. Hatta bu

³ (Basairu'l-Kuran, 2/23, 24)

⁴ (7/Araf 175, 176)

kimse hakkında “Şiiri iman eden ama kendisi iman etmeyen adam” diye Rasulullah’a (sav) nispet edilen bir söz vardır.

Günümüzde kendilerini İslam’a nispet edenlerin ekseriyeti Kur’an’dan ve sünnetten uzak kalmaları, vurdumduymazlıkları sebebiyle kolaylarına gelecek tarzda dini meselelerini hocalara, imamlara ve ilim ehillerine sorarak öğrenmeye çalışmaktadırlar. Bu yüzden kendi zihinlerinde hocaların değeri ve kıymeti çok büyüktür. Kaynak olarak gördükleri bu kimseler olunca her meselede onların sözlerine göre ibadetlerini ve fıkı muamelelerini gerçekleştirmektedirler.

Türkiye Cumhuriyetin Dini resmî kayıtlarda İslam olsa bile aslında İslam değildir. Yönetim biçiminin kaynağı Kur’an değil; bilakis vahiyden yoksun, beşerî sisteme dayanan demokrasinin öngördüğü şekliyle şekillenen bir dindir. İslam’a göre tek din İslam’dır. İslam dışı tüm dinleri reddeder, kabul etmez. Kendilerini İslam’a nispet edenleri de bu şekliyle kabul eder. Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

“Hiç şüphesiz din, Allah katında İslam’dır.”⁵

وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

“Kim İslam’dan başka bir din ararsa asla ondan kabul edilmez. O, ahirette de kayba uğrayanlardandır.”⁶

Türkiye’de din ekseninde fetvalar veren, toplumu yönlendiren Diyanet İşleri Teşkilatıdır. Çok garip ve şaşılacak bir durum ise Atatürk’ün inkılâbıyla gerçekleşen yeni devlet düzeninin ilk yaptığı hususlardan biri sözlerini dinlemeyen imamları ve hocaları darağacına asarak öldürmesi ve ardından 3 Mart 1924

yılında diyanet teşkilatının kurulmasına izin vermesidir. Buradan da anlaşılmaktadır ki Atatürk’ün kurduğu diyanet teşkilatının aslında dinin asıllarını millete duyurmak değil; kendi ideolojisini gerçekleştirirken kendilerini İslam’a nispet edenlerin gazını almak ve emniyet supabı olarak görüp, batıl dinini şirin göstermektir.

Hal böyle olduğundan dolayı devletin en çok bütçe olarak desteklediği yerlerden birisi diyanet teşkilatı olmuş ve gerçekten de kendi amaçlarını saman altından gerçekleştirmeye devam etmiş ve hala da devam etmektedir. Bunu bir tablo olarak açıklamak istiyorum:

2021 yılı Türkiye İstatistik Kurumunun (TUIK) açıkladığı verilere göre Türkiye’de cami sayısının 89. 445 olduğunu, en fazla caminin olduğu il 3530 ile İstanbul, en az caminin bulunduğu il ise 89 ile Tunceli olduğunu açıklamıştır.⁷

2021 yılında Diyanette görev yapan sözleşmeli personel sayısı 128. 469’dur. 2017 yılında Diyanet İşlerine bağlı olarak 22.758 tane Kur’an Kursu vardır.⁸

Yeni Şafak gazetesinin 04.01.2022 tarihli haberine göre en asgari müezzin ve imam maaşlarının 6.214 tl, vaizlerin ise 6. 545 tl olarak açıklamıştır.

Diyanet Teşkilatında Görev Yapan İmam Memurların Sadakat Yemini

Diyanette görev memur imamlar anayasasının 657. Maddesine imzalayarak görevlerine başlarlar. Bu madde de “Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, Atatürk İnkılâp ve İlkelerine, Anayasada ifadesi bulunan Türk Milliyetçiliğine sadakatle bağlı kalınmasına, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını milletin hizmetine alarak tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygulayacağına vs.” yer almaktadır. Bu maddeye imza atılmadan hiçbir memur göreve getirilemez.

⁵ (3/Al-i İmran 19)
⁶ (3/Al-i İmran 85)

⁷ (Haber365)
⁸ (Diyanet Haber)

Hutbelerde ve kürsülerde Türkiye anayasasına aykırı ters düşecek hiçbir ayet ve hadis anlatılamaz ve gündem edilemez. Kendilerine verilen ilim ve bilgiyi Allah'ın (cc) istediği gibi değil, amirlerin kontrolü dâhilinde aktarırlar ve bunları az para karşılığında yaparak, ahiret hayatını dünya hayatına tercih ederler. Tıpkı tefekkür etmekte olduğumuz ayette yapan kişi gibi.

"Onlara (Yahudilere), kendisine ayetlerimizden verdiğimiz fakat onlardan sıyrılıp çıkan, o yüzden de şeytanın takibine uğrayan ve sonunda azgınlardan olan kimsenin haberini oku."

Gerçekleri Gizleyenlerin Durumu

Allah (cc), Kur'an'da kendilerine ilim verip, hakikatleri gizleyen ya da batıla hak elbisesi giydirmeye çalışanların nasıl bir akıbet ile karşılaşacaklarını haber vermektedir. Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالََةَ بِالْهَدَىٰ وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

"Allah'ın indirdiği Kitaptan bir şeyi göz ardı edip saklayanlar ve onunla değeri az (bir şeyi) satın alanlar; onların yedikleri, karınlarında ateşten başkası değildir. Allah kıyamet günü onlarla konuşmaz ve onları arındırmaz. Ve onlar için acı bir azap vardır. Onlar, hidayete karşılık sapıklığı, bağışlanmaya karşılık azabı satın almışlardır. Ateşe karşı ne kadar dayanıklıdılar!"⁹

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ

⁹ (2/Bakara 174,175)

"Gerçekten, apaçık belgelerden indirdiklerimizi ve insanlar için Kitapta açıkladığımız hidayeti gizlemekte olanlar; işte onlara hem Allah lanet eder hem de (bütün) lanet ediciler."¹⁰

Geçtiğimiz Ramazan ayında iftar ve sahur programı yapmayan hemen hemen hiçbir kanal yoktu. Her gün farklı farklı hocaları, yazarları ve toplum içerisinde ün kazanmış kişileri televizyon ekranlarında ve sosyal medya da bulmak mümkündü. Ramazan ayı olması hasebiyle konular ağırlıklı dini hususlardı. Zaman zaman bazılarına denk geldim ve toplumu gerçeklerden, hakikatlerden nasıl uzaklaştırdıklarına, batılı hak gibi sulandırdıklarına şahit oldum. Bu kimselerin Allah'tan başka kanunlar çıkartan kimselerin sahte ilahlar olduğunu ve bunlara tabi olanlarında Allah'a ortaklar koşup müşrikler olduğunu, kâinatı ve insanı yaratan varlığın yeryüzünde egemen olmasının gerekli olduğunu, hakimiyetin kayıtsız ve şartız milletin değil, âlemleri yaratan Allah olduğunu ağızlarından duyamayız, kalemlerinden de okuyamayız.

Televizyon programlarına ve farklı platformlara çıkan bu hocaların her geçen gün dini hassasiyetlerinden uzaklaştıklarını görmekteyiz. Konular içerisinde dinden, imandan, tevhitte ve güncel toplumu ilgilendiren şirkleri duymak, dediğimiz gibi mümkün değil. Ama çıktığı kanalın kimlere hizmet ettiğini ve mahremiyet sınırlarını az da olsa bile korumaları beklenirken, belki de yukarıda ki ayete muhatap olunarak Allah'ın ve tüm lanetçilerin lanetine maruz kalarak bataklık çukuruna saplandıkça saplandılar ve büyük gafletin içerisine girdiklerinden bile haberleri yok hale geldiler. Allah (cc) onları zillete musahhar kıldı. Bu dünya da ahirette de yerin dibine geçirecek.

Ama böyle olacaklarına hakkı haykırsalardı, hakikatleri dile getirseslerdi, hiçbir kınayıcının kınamasından korkmayarak Rabbani âlimlerden olsalardı, yüksek mertebelerde olacaktı. Çünkü Allah'ın ayetleri

¹⁰ (2/Bakara 159)

kişilere yüksek makamları getirir. İzzetli kılar. Nitekim bir hadiste Allah Rasulü (sav) şöyle buyurmaktadır:

“Her zaman Kur'an okuyan kimseye şöyle denecektir: 'Oku ve yüksel, dünyada tertil ile okuduğun gibi burada da tertil ile oku. Şüphesiz senin merteben, okuduğun ayetin son noktasındadır.’”¹¹

Ayette de geçtiği gibi Allah'ın istediği gibi öğrendiklerini gizlemeden, insanlara hakikatleri anlatsaydı, ayetler sayesinde zirveye yükselecekti.

“Dileseydik elbette onu bu ayetler sayesinde yükseltirdik.”

Ama bu vasfa sahip olan kimseler ter-cihlerini yüksek makama, izzete, ayetlere değil, dünyaya ve heveslerine tercih ettiler.

“Fakat o, dünyaya saplandı ve hevesi-nin peşine düştü.”

Allah'ın Ayetlerini Gizleyenlerin Misa-li“Onun durumu tıpkı köpeğin durumuna benzer: Üstüne varsan da dilini çıkarıp solur, bıraksan da dilini sarkıtıp solur.”

Ayette, dünyalık uğruna dinlerini, iman-larını bir kenarı atan kimselerin misali aklı olmayan köpek misaline benzetilerek aşağılık halleri gözler önüne serilmiştir.

Bu kimselerin misali başka hayvanlar değil de köpeğe benzetilmesi oldukça mani-dardır. Çünkü özellikle soluyan köpek hiçbir zaman doymak nedir bilmeyen, sürekli ciğ-e-ri açlıkla yanıp kavrulan hayvandır. Boğazı-na ve şehvetine düşkün olduğundan dolayı başına gelmeyen kalmaz. Çıkarıcıdır. Sahibi-ne sadakatli olmaz. Kim daha fazla kemik atarsa onun sahibi, efendisi olur.

İşte bu kimselerde kim ne kadar fazla para verirse onun peşine takılır. Sahibinin istek ve arzularına tabi olur. Hem kendisini hem de kendisini seven ve takip eden top-lumları helake gark ederek büyük vebalin içerisine kendisini dâhil eder.

Köpek haricinde diğer varlıklar bitkin-ken ya da açken solurlar. Ama köpek öyle değildir. Her halükârda solumaya, ağzından salya akmaya devam eder. Bu kişinin duru-mu da böyle soluyan köpek gibidir. Kendi haline bıraksan da solumaya –ağzından şerler akmaya- devam eder, nasihat ya da öğüt versen de aynı hali üzerine solumaya devam eder. Hiçbir faydası olmaz. Çünkü midesini doldurmanın peşindedir. Tıpkı şu ayette olduğu gibi:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

“Gerçek şu ki, kâfir olanları (azap ile) korkutsan da korkutmasan da onlar için birdir; iman etmezler.”¹²

“İşte ayetlerimizi yalanlayan kavmin duru-mu böyledir. Kıssayı anlat; belki düşünürler.”

Ayetin son bölümünde; Allah'ın kendi-sine ilim vermiş ama bunu Allah'ın yolunda değil de dünyalık ve şehevi arzular için kulla-nan kimseleri ayetleri yalanlamakla eş tut-muştur. Allah'ın elçisine ve kıyamet gününe kadar yaşayacak kimselere bu olayı darb-ı mesel vererek, bu kişinin durumunun içler acısı olarak kullarına göstermiş, her yerde anlatılmasını ve gündem edilmesini iste-miş. Belki de bu vasfa sahip olanlar bu kıssalardan dersler çıkartıp belamlıktan çıkıp, Rabbani yolu seçerler.

Rabbim bizleri Rabbani âlimlerden kılsın. Sözlerin en doğrusuna uymayı bizlere kolay kılsın. Âmin...

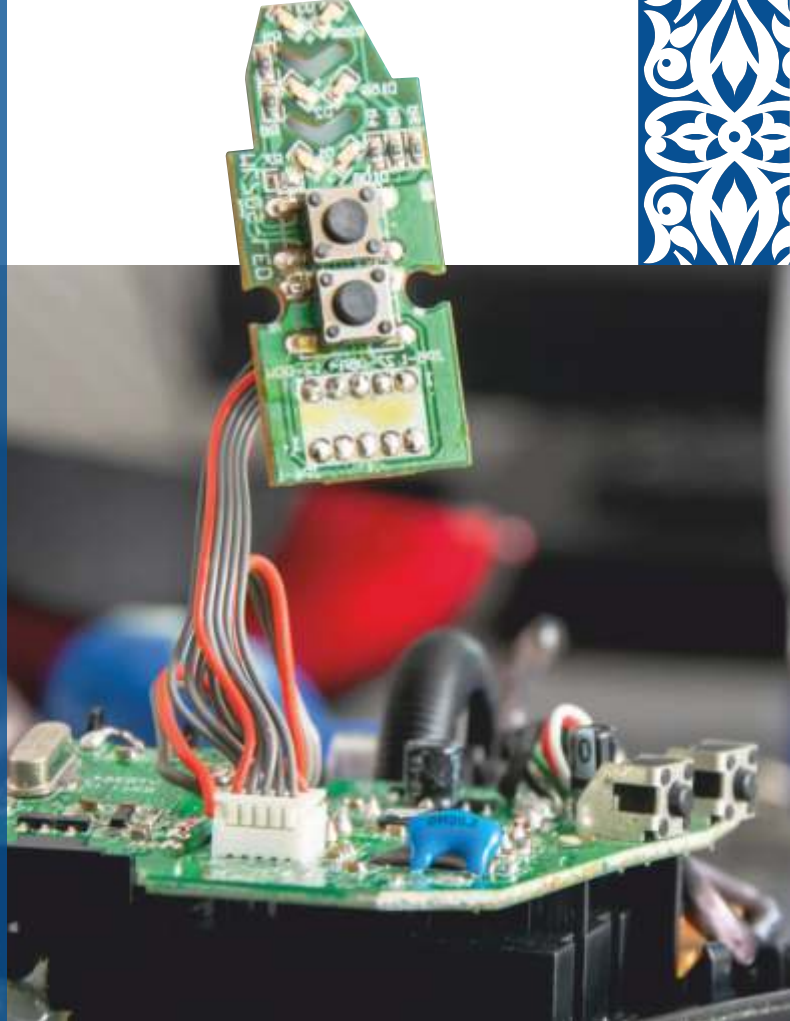
¹¹ (Ebu Davud)

¹² (2/Bakara 6)

BİLGİSAYAR DONANIMI

Burak Eryılmaz

Bilgisayar donanımı, bir bilgisayar sistemini oluşturan fiziksel bileşenleri ifade eder. Bilgisayar donanımı, dahili veya harici bileşenler olarak ikiye ayrılır. Genel olarak, dahili donanım bileşenleri bilgisayarın düzgün çalışması için gerekli olanlardır. Harici donanım bileşenleri ise işlevsellik eklemek veya mevcut işlevselliği geliştirmek için bilgisayara bağlanır.

DAHİLİ DONANIM BİLEŞENLERİ

ANAKART

Anakart, bilgisayar sistemimizin bel kemiğidir. Bellek ve grafik kartı gibi diğer tüm bileşenleri güç kaynağına bağlar. Anakart, tüm kabloların takılı olduğu yerdir. Anakartlar, yüzeylerindeki bakır hatlar aracılığıyla elektrik akışını kontrol eden küçük transistörlerden oluşur.

CPU

MERKEZİ İŞLEM BİRİMİ

CPU, çeşitli programlardan gelen dijital talimatları işleyen ve yürüten, bilgisayarın beynidir. CPU bilgiyi işler ve programları çalıştırır. Program belleğindeki komutlara göre programları yürüten bir kontrol birimi olarak işlev görür. Bilgisayarın veri işlemedeki performansını ve verimliliğini belirler.

RAM

Bilgilere programların anında erişmesini sağlayan geçici bellek deposudur. Ram geçici bellektir, bu nedenle bilgisayar kapandığında saklanan veriler temizlenir. Ram belleği arttıkça sisteminiz bir seferde daha fazla veri işleyebilir. Bu sayede sisteminizin performansı artacaktır.

ROM

Rom, okunabilen ancak üzerine yazı yazılmayan bir tür bellek yongası anlamına gelir. Başka bir deyişle, programlandıktan sonra değiştirilemeyen bir veri depolama şeklidir. Bazen "geçici olmayan" bellek olarak adlandırılır, çünkü saklanan bilgiler açılmadığında veya kullanılmadığında bile kalır. Rom genellikle bir bilgisayarın temel çalışma talimatlarını ve arabanızın yerleşik bilgisayar sistemi veya hesap makinesinin veri tabloları gibi belirli veri türlerini depolamak için kullanılır.

SABİT DİSK

Sabit disk sürücüsü, bilgisayar içinde bilgi depolayan bir donanım parçasıdır. Programlar, işletim sistemleri, aygıt dosyaları, fotoğraflar vb. dahil olmak üzere hem kalıcı hem de geçici verileri farklı biçimlerde depolayan fiziksel depolama aygıtlarıdır. Yazılımları ve verileri gerektiğinde erişilebilecek güvenli bir yerde saklamak için kullanılır. Manyetik depolamada, verilere erişmek için bir diski hareket ettirmeniz gereken bir CD veya DVD oynatıcının aksine, hareketli parça yoktur. Ram bellekten farklı olarak bilgileri yalnızca bilgisayar açıkken (elektrik akımı varken) değil her zaman saklar.

GÜÇ KAYNAĞI

Güç kaynağı, bir bilgisayarı çalıştırmak için gerekli gücü sağlayan elektrikli bir cihazdır. Bilgisayarlar elektrikle çalışır ve güç kaynağı, elektrik prizinden gelen alternatif akımı (AC) doğru akıma (DC) dönüştürür. Bir bilgisayardaki güç kaynağı, dahili veya harici bir bileşen olabilir.

GPU

GRAFİK İŞLEME BİRİMİ

Genellikle 3x3cm boyutlarında olan elektronik devreleri olan düz bir çiptir. GPU, çeşitli devre mantığından ve programlanabilen çekirdeklerden oluşur. Grafiksel verileri işler ve genellikle ana CPU'nun bir uzantısı olarak işlev görür. Tek başına çalışmaz, CPU üzerine veya baskılı devre kartına yerleştirilir. Ekran kartı ile karıştırılmamalıdır. Ekran kartı içinde GPU bulunur fakat GPU ile birlikte soğutucu, VRAM vb. bileşenler bulunur.

SOĞUTUCU

Bileşenlerin düzgün çalışmaya devam etmelerine yardımcı olmak için sıcaklıklarını düzenlemek/düşürmek için ısıyı bileşenlerden uzaklaştıran pasif bir donanım parçasıdır. Genelde dahili bileşenler arasında en fazla ısıyı üreten CPU'nun üzerine doğrudan bir ısı emici kurulur.

NCI

AĞ ARABİRİM KARTI

Bilgisayarın bir ağa bağlanmasını sağlayan bir devre kartı veya yongadır. Ağ bağdaştırıcısı veya yerel ağ bağdaştırıcısı olarak da bilinir. Genellikle bir Ethernet ağına bağlantıyı destekler.

SES KARTI

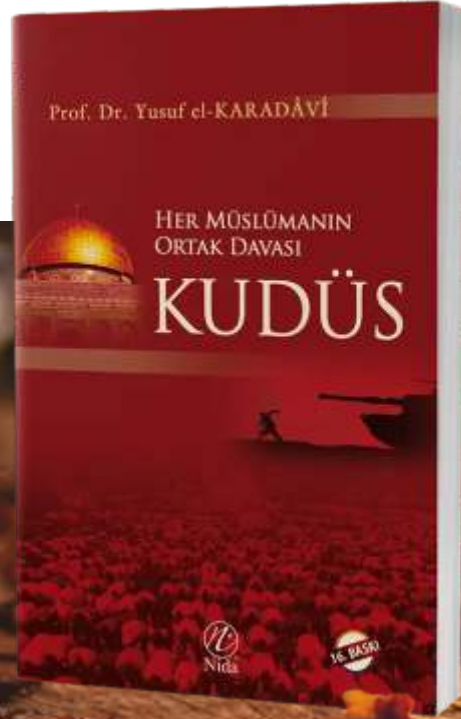
Ses kartı, sesleri işleyen ve yükselten bir bilgisayar çipidir. Hoparlörlere, kulaklıklara veya diğer çıkış cihazlarına bir sinyal üretir. Ses kartlı bilgisayarlar, konuşma sentezinin yanı sıra dijital müzik dosyalarını ve videolarını oynatabilir.

HER MÜSLÜMANIN ORTAK DAVASI KUDÜS

Abdullah Talip

YAZAR: Dr Yusuf el-Karadavî
ÇEVİREN: İzzet Marangozoğlu
YAYIN EVİ: Nida
SAYFA: 160

Şer'i deliller çerçevesinde Müslümanların kutsal kabul ettiği bazı yerler ve mekânlar vardır. İslam'ın iki ana kaynağı Kur'an ve sünnetin çizdiği sınırlar dâhilinde -aşırı ve haddinde daha aşağı- olmaksızın değer verilir ve hürmet gösterilir. Bu değer ve kutsallardan biride Rasullerin ve Nebilerin mabedi, kutsal şehirlerin üçüncüsü, bereket diyarı, Müslümanların yaklaşık Mekke'de 3 yıl, Medine'de 16 ay boyunca kiblesi olan, İsra ve Mirac olaylarına tanıklık ettiği Beyt-i Makdis/Mescidi Aksa'dır.

Kur'an Kerim'de Mescidi Aksa lafzı sarahaten 1 yerde geçmekte olup, 4 yerde de işaret edilmektedir.

Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

“Kulunu (Muhammed'i) bir gece Mescidi Haram'dan (Mekke'den), kendisine bir kısım ayetlerimizi göstermek için, çevresini mübarek kıldığımız Mescidi Aksa'ya (Kudüs'e) götüren Allah'ın şanı yücedir. Doğrusu O, işitir ve görür.”¹

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ

“Onu ve Lut'u kurtarıp içinde, alemler (insanlık) için bereketler kıldığımız yere (ülkeye) çıkardık”²

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ

“Süleyman için de fırtına biçiminde esen rüzgâra (boyun eğdirdik) ki, kendi emriyle, içinde bereketler kıldığımız yere akıp giderdi. Biz her şeyi bilenleriz.”³

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ

“Kendisine bereketler kıldığımız yerin doğusuna da batısına da o hor kılınıp-zayıf bırakılanları (mustaz'afı) mirasçılar kıldık. Rabbinin İsrailoğullarına olan o güzel sözü (vaadi), sabretmeleri dolayısıyla tamamlandı (yerine geldi)“Fıravun ve kavminin yaptıklarını ve (özenle kurup) yükselttiklerini yerle bir ettik.”⁴

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ

“Kendileriyle, içlerinde bereketler kıldığımız memleketler arasında (biri diğerinden) görünebilen şehirler var ettik ve orada yürüme (imkanlarını) takdir ettik: "Oralarda geceleri ve gündüzleri güvenlik içinde gezip dolaşın" (dedik).”⁵

Yukarıda geçen ayetlerde bereket kılınan yerler Şam ve Filistin şehirleridir. Alusî tefsirinde, bereketli kılınan yerlerden maksat Şam şehirleridir demektedir. İbn-i Abbas'a göre Beytü'l-Makdis (Kudüs) bölgesidir. İbn Atiyye, müfessirlerin çoğunun bu görüşte olduğunu söylemektedir.⁶

¹ (17/İsra 1)

² (21/Enbiya 71)

³ (21/Enbiya 81)

⁴ (7/Araf 137)

⁵ (34/Sebe 18)

⁶ (Alusî, 22/129)

Tefsir âlimlerinin bir kısmına göre Yüce Allah'ın; "Tin'e ve Zeytun'a, Sina Dağı'na ve bu güvenli (emin) beldeye andolsun." ayetlerinde kastettiği şehir, içinde incir ve zeytinin bol bol miktarda yetiştiği Beytül-Makdis'tir.⁷

İslam dininin kutsal kabul ettiği yerler kâfirler tarafından işgal edildiği gibi Mescidi Aksa'da İsrail ve destekçileri tarafından yıllardan beri işgal altında tutulmaktadır. Şu an ki Yahudi zihniyeti dedelerin sancağını sahiplenerek yeryüzünü talan etmekte, çoluk çocuk demeden kendi menfaatleri doğrultusunda zulümlerine zulüm katarak devam etmektedir. Tüm dünya da televizyon ekranlarının karşısında sessiz bir şekilde bu olayları izlemekte, kimileri sosyal medyadan kınama mesajları atarken, kimileri yürüyüşler düzenleyerek "Kahrolsun İsrail" sözleriyle destek olmaktadır. Ama bir gün adına bu yapılanların hiç faydası olmadı ve İsrail daha da ileri giderek haddini aşmaya devam etti.

Kudüs, muvahhidlerin ortak davasıdır. Peki, ne yapılması gerekiyor ki Mescidi Aksa'mız Yahudilerin işgalinden hürriyetine kavuşur?

İşte bu ay Allah'ın lütfu ile tanıtacağımız "Her Müslümanın Ortak Davası Kudüs" adlı kitabımız yukarıdaki sorduğumuz soruya yeterli bir şekilde cevaplar vermektedir. Dr. Yusuf el-Karadavi'nin kaleme aldığı, İzzet Marangozoğlu tarafından Türkçe'ye çevrilen kitap, mukaddimesinde İslam'da Kudüs'ün yeri ve konumunu izah edilmekte, Kudüs'ün Yahudileşme çabaları anlatılmakta, İsrail'in Kudüs ile alakalı haklarının batıllığından bahsedilmektedir.

⁷ (İbn-i Kesir)

Gelişme bölümünde ayetler ışığında Yahudilerin karakteri anlatılmakta ve Müslümanların bu düşmana karşı ne yapılması gerekliliği ile alakalı önemli notlar bildirilmektedir.

Son bölümde ise vehn hastalığının Müslümanlara olan tehlikesinin boyutu izah edilmekte ve yazarın birtakım tavsiyeleri ile son bulmaktadır.

Elbet bir gün Yahudilere karşı Müslümanlar galip gelecektir. Bu Rasulullah'ın (sav) ümmetine vadidir. Nebi (as) şöyle buyurmaktadır: "Sizler, Yahudilerle savaşıp onlara galip geleceksiniz. Öyle ki onların biri, kayanın arkasında gizlenecek, o kaya da, 'Ey Allah'ın kulu, arkamda bir Yahudi var, onu öldür!' diyecektir."⁸

Nebi'nin (as) şu müjdeli hadisiyle yazımı bitirmek istiyorum.

"Ümmetimden bir grup sürekli din üzerine hareket edecek, düşmanlarına üstün geleceklerdir. Allah'ın emri gelinceye kadar –onlara isabet eden bazı sıkıntılar hariç- muhalefet edenler kendilerine zarar veremeyecektir." Onlar nerededir ya Rasulullah? diye sorulunca "Beytü'l-Makdis'te ve Beytü'l-Makdis'in çevresinde ki bölgelerde" buyurdu.⁹

⁸ (Sahihul-Cami's-Sagır, 2977)
⁹ (Ahmed bin Hanbel, Taberani)

HİCRİ TAKVİM

HAZİRAN 2022

Zilkade 1443

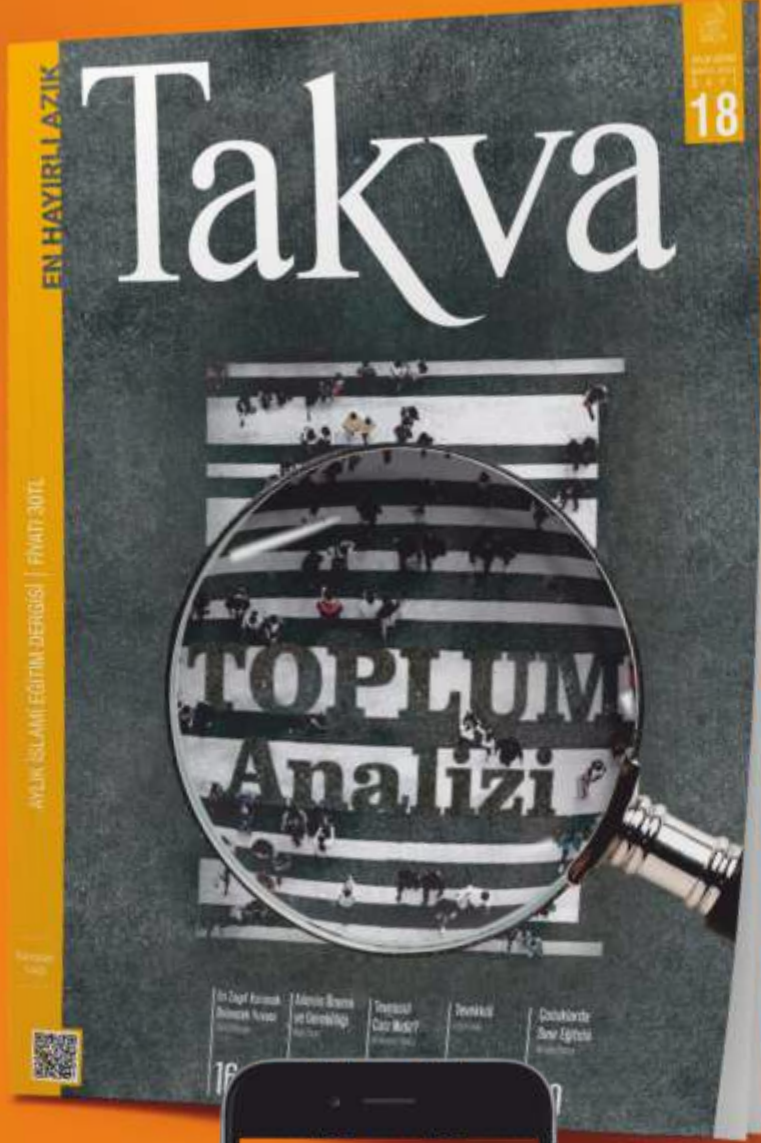
Zilhicce 1443

PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ	PAZAR
		1 2	2 3	3 4	4 5	5 6
6 7	7 8	8 9	9 10	10 11	11 12	12 13
13 14	14 15	15 16	16 17	17 18	18 19	19 20
20 21	21 22	22 23	23 24	24 25	25 26	26 27
27 28	28 29	29 30	30 1			

*Hicri Ayların 29. Günü Gelecek Olan Ayın Hilali Gözetlenmelidir.

YILLIK
ABONELİK

330₺

Şimdi
Abone Ol

ABONELİK İLETİŞİM

✉ editor@takvadergisi.org ☎ 0552 822 74 42